

SZENTESI ÉLET

XX. ÉVFOLYAM

5. szám

1989. május

Ára: 4,50 Ft

Az MSZMP Szentes Városi Bizottsága és a Városi Tanács lapja

Kisgazdák véleménye:

„Részünket akarjuk a politikából”

Február 20-án Szentesen megalakult a Független Kisgazdapárt helyi szervezete. Imre Károlyt, az itteni szervezőt, vezetőt felkerestük néhány kérdéssel ezzel kapcsolatban.

— Úgy hallottuk Szentendrénél ment el az akkori szervezőtől, hogy belépési szándékával.

— Valóban. Február 3-án ott léptem be a kisgazdapártba.

— Mik voltak az indító okai?

— Az édesapám „igazi” elkötelezett kisgazdapárti volt. Tíz évesen — a magam módján — segítettem neki. Röplapokat hordtam, plakátokat ragasztottam. Szóval tavaly novemberben megörültem, amikor a párt újraéledéséről hallottam.

— Tulajdonképpen mit akarnak?

— Az MSZMP mellett ellenzék-ként akarunk dolgozni.

— Miért?

— Azért, mert szerintünk azért jutottunk ideig, mert az MSZMP-nek Magyarországon egyeduralma volt. Azt csinált, amit akart, nem szolt bele senki döntéseibe.

— Mi a programjuk?

— Részben meghagytuk az 1930-ban megfogalmazott békési célokat. Részben újakkal egészítettük ki azokat.

— Konkrétan?

— Először is azt akarjuk, hogy szűnjön meg a föld oszthatatlansága. (Nem új földosztást akarunk.) Azután legyen értéke a földnek. Bárki vásárolhasson földet. Egyforma feltételek mellett termeljen az állami vállalatokkal a paraszt. Biztosítsanak elfogadható árat a mezőgazdasági termékeknek. Hol vagyunk már attól, hogy egy mázsa búza, egy pár csizma?!

— Itt állunk meg néhány pillanatra. Ha nem új földosztást akarunk, akkor honnan lesz (lehet) eladható földterület?

— Vannak rosszul gazdálkodó térszerek, állami vállalatok. Olyanok, amelyek csak nyelik az állam pénzét. Azokat kell felszámolni, szanálni; magánkézzre adni. De vannak jó gazdaságoknak is olyan földjeik, amin nem érdemes nagyüzemi módszerrel termelni. Ezeket is áruba kellene vetni.

— A termeléshez gépek, eszközök kellenek.

— Ezekre az állam adjon a termelőknek kedvezményes hiteleket. Egyébként rengeteg gép, eszköz van a nagyüzemi szektorokba felhalmozva. Jó részük nincs kihasználva. Ezeket is bérbe lehetne adni. Szerintem ha ilyen irányba nyitunk, az országnak több élelmet, az embereknek jobb megélhetést biztosítunk. Még a paraszti munkának a becsületét is visszaadjuk.

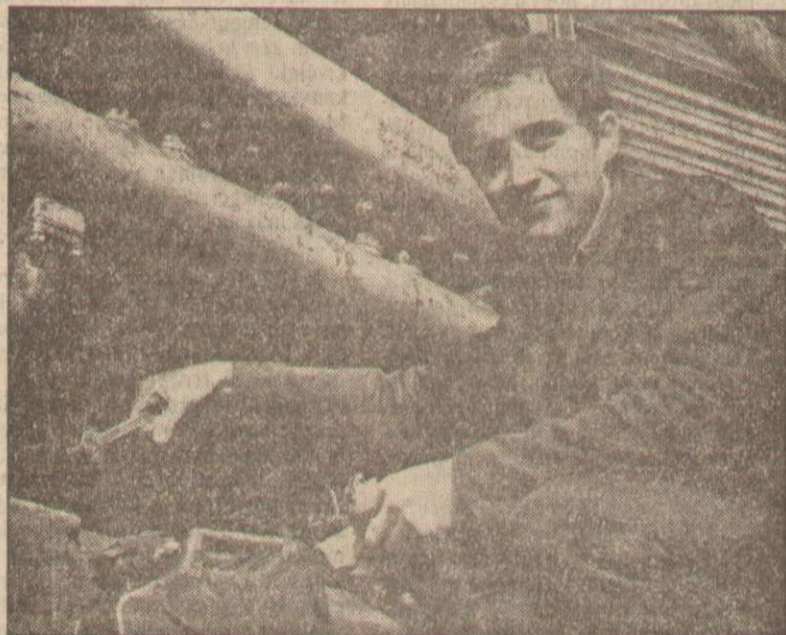
— Mit akar még a kisgazdapárt?

— Olyan politikai, szociális körülményeket teremteni, ami — nem csökkenti — növeli a népszaporulatot. A lakáshoz jutást alapvető jognak tartjuk. Harcolunk a nyugdíjak közötti óriási különbség ellen. Olyan adórendszert akarunk, ami ösztönzi a munkát. Nem ígérjük, hogy megváltjuk a világot. De sürgetjük, szorgalmazzuk, hogy nyolc óra becsületes munkából, tisztességesen éljenek az emberek.

— Mire számítanak a jövőt illetően?

— Várjuk az új választásokat. Jelöltjeink lesznek. A politikai hatalomból „egy darabot” szeretnénk megragadni. Ne titkoljuk, mi az ország „kisgazdái” akarunk lenni.

D. J.

A MÁV szentesi Vontatási Főnökségén dolgozik Pető József dízelmozdony-szerelő szakmunkás. Abban különbözik sok fiatal kortársától, hogy nem hagyta abba a tanulást. A szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után érettségizett, s a munka mellett jelenleg is tanul, utolsó éves a gépipari technikumban. Ezt követően minden bizonnyal a katonai szolgálat jön majd, de utána is egy ideig még szakmájában kíván dolgozni.

A Termál Tsz cserebékényi területén új szarvasmarha-telepet építenek, s ennek egy részét áprilisban átadják rendeltetésének. Az első szakaszban 240 tehén ellátására, fejésére lesz alkalmas ez a létesítmény, végső formájában pedig másfélszer tehenet tartanak majd itt.

Olcsó bútor később lesz

A Szabadság téren épült új lakóépület földszintjére a Domus áruház költözött. Juhász Tibor, üzletvezetőtől azt kérdeztük:

— Milyen szándékkal nyitottak?

— A vevőkört szeretnénk viszszahódítani. Hiszen a bútortársaságok szűk keresztmetszete miatt, a környékbeli lakossággal eljárt Szegedre, Szolnokra, Kecskemétre vásárolni.

— Milyen áruválasztékból választ-hatunk?

— Mindenből, ami a Domus-profilba belefér. Bútor, szőnyeg, függöny, ágynemű, világítótestek, amfora áruk és harmonikaajtók tartoznak ide.

— Van-e olcsó elemes bútor?

— Az elemenként árusítható olcsó bútor jelenleg hiányzik. Ha minden igaz májustól lesz. Az olcsó kategóriába tartozó szekrény-sor van. Sőt ezekre előjegyzést is felvesszünk.

— Honnan — mennyi — meddig — vonzzák ide a vásárlókat?

— Kunszentmártonból, Hódmezővásárhelyig, Makótól, Orosházáig. De már jöttek Szegedről is.

— Milyen a napi forgalom?

— Nem panaszkodunk. Beigazo-

emberek laknak erre. A legnagyobb készpénzes fizetés ideig százhatézer forint volt.

A jó helyen lévő, mutatós épületet a városi tanács ajánlotta fel a Domusnak megvételre. Valószínű a vevő jól ráértett a vásárlásban rejlő lehetőségre. Ám ez a vállalkozás a közelben lakóknak is időt, pénzt, szállítási költséget takarít meg. Bizunk benne, hogy hamarosan a szerényebb jövedelmű vásárlók igényére is berendezkednek.

(—)

BÉRELT TELEFONVONALAK

Az elmúlt héten a Dél-alföldi Magazinban a város két vezetője beszélt a nehéz és drága telefonvonalakról. Az I-es Postahivatalban megkérdeztük: hány vállalat, üzemi bérelt telefonvonalat a csongrádi, illetve a szegedi központból?

Megtudtuk, hogy 12 helyen kényszerültek ilyen megoldásra. Heten: TSZKER vállalat, az MBV, a Viléért, a Hungarofrut, a Zöldért, a Tisza Volán és a BFV használják egy-egy vonalat a szegedi központból. Öten a csongrádi központból. Az alapdíj havonta 54 ezer forint, plusz a beszélgetési díj, ami az

A létesítményt a szövetkezet saját tervezésében és kivitelezésében hozta létre. Vida Mihály építész-vezető, Milinker Lászlóné tejgazdász-vezető, valamint Piti Miklós telepvezető egybehangzó állítása szerint a telep már ez évben 1 millió 400 ezer liter tejet fog termelni.

A tejet zárt rendszerben juttatják el a hűtőtorlóba, ahonnan néhány óra múltán szállítja el a tejpar. A szentesi termelőszövetkezetek szarvasmarha-állományát és telepeit tekintve, néhány éven belül, a most kialakuló

Parasztanyóka

Anyóka a konyhában üldögél magába roskadva. Száraz ujjait egymásba kulcsolja, mintha imádkozna vagy gyónna. Pedig neki igazán nincs mit meggyónnia.

Elköltött egy életet. Azt nem lehet rá mondani, elpazarolta. Tíz gyereket szült, nyolcat felnevelt. Ja, akkor az asszonyoktól nem kérdezték meg hány gyereket akarnak. Anyóka ugyan soha nem panaszkodott, nem lázadozott a sok éhes száj miatt. Tette a dolgát. Este kovászolt a kenyérnek, hajnalban dagasztott. Mire a gyerekek iskolába indultak a meleg lángos az asztalon gözölgött. Persze ezt csak akkor tette, ha tehetett. Hm, de hány-szor nem volt otthon egy rántásra való lisztje. Vagy nem termett, vagy elvitték adóba, beszolgáltatásba.

Bár ezt a tanyát szívesen elkerülték akkoriban a végrehajtók. Azt beszéltek, hogy anyóka kenyérszélő késsel vert hátba két padlást söpröggető „deli legényt”. Az is hírllett, hogy ezért a törvény elé viszik. Nem vitték. Egyetlen szóval sem bántották.

Az a nóta nem illett rá, hogy éjszaka font, nappal mosott. Este mosta tisztára a gyerekek ruháit, éjjel a befűtött kemencén szárítgatta. A sok zoknit, harisnyát, alsóneműt minden reggelre tisztára varázsolta.

Ami életének ez csak az egyik fele. Egy személyben ő volt a tanya mindenese. Neki jutott a jószág-ételes, itatás, fejés, kert, kapálás, meg tudja az ég még hányféle „otthoni nyálánság”. S ez lám már mind a múlt. A tanya környéki földet a tsz gondozza. A háziállatok közül két vén kutya csahol. A gyerekek felnőttek, elköltöztek. Ritkán járnak haza. Anyóka szerint a gyerek, ha felnő olyan, mint a fa. Az életet, az erőt az ágának adja. De ez így van jól, győzködi önmagát is olykor. Addig nem ült rá a magány a tanyára még itthon volt a párja. Csakhogy ő is elment. Restelli, de legbelül örül, hogy az évekből is a több jutott neki.

A postás keresi néha. Leveleket meg az özvegy nyugdíját hozza. Hanem anyóka ezzel az özvegy nyugdíjjal végig van sértve. Nem kevesli. Dehogya! Elég lenne a fele is, ha saját jogán kapná. De nincs a nyugdíjhoz saját joga, mert nem volt igazolt munkaviszonya. Egy életet át tizedmagára sütött, főzött, mosott. Csakhogy ez nem számít nálunk munkaviszonynak!

Ilyen a törvény, mondja bosszankodva. Próbálna meg ezt utánacsinalni az aki a törvényt hozta... Ahogy ott ül magába roskadva, fáradt kezét egymásba kulcsolva úgy tűnik, hogy ez a paraszttasszony nem egy — több — munkahelyen is helyt állt valaha.

— Dém —

Miniszeri kitüntetés

A MÁV Szentesi Építési Főnöksége az 1988. évi feladatait színvonalasan teljesítette és az építési szakszolgálat főnökségei közül országosan a legeredményesebben dolgozott. Hosszúsínes átépítés volt Szentes—Nagytőke között. A főnökség kiemelten foglalkozott a költségkímélő gazdaságos megoldásokkal, ennek köszönhető, hogy a szűk pénzügyi lehetőségek ellenére a tervezettnél mintegy 5,5 kilométer vasútpálya építéssel teljesítették túl a beruházásokat. Tavaly 33 millió forint értékben végeztek idegen felek részére munkát.

Az Építési Főnökséget kiemelkedő munkájáért a Közlekedési-Posta-Építési Minisztérium és a Vasutasok Szakszervezete Elnöksége Kiváló Főnökség kitüntetésben részesítette.

A kitüntetéssel együtt elismerést kaptak a legjobb kollektívák. A MÁV Kiváló Szocialista Brigádja címet kapta a Baross-Béke, Komplex és a Zalka Máté szocialista brigád.

Parkosítás a Szabadság téren

A Szabadság téren a már elkészült tanácsi bérházak előtt parkosítanak. A Csongrád Megyei Kertészeti Vállalat dolgozói mintegy ezer négyzetméternyi területen talajt cserélnek, majd fűvet vetnek és konténeres növényeket ültetnek.

Az utóbbi években a forgalmi adó megnövelte a parkosítás költségeit.

KÖNYVTÁRPAVILON

Nemzeti ünnepünkön a Horváth Mihály Gimnázium diákjai könyvtárpavilon kaptak. Több mint 36 ezer értékes könyv található itt. A könyvtárban vetítésre alkalmas hely is van. Ennek különösen az irodalmi, drámai tagozatosok örülnek.

TOVÁBBTANULÁS

Közeleg a tanév vége. Elkészült az általános iskola 8. osztályos tanulói a továbbtanulási statisztika. Így az 567 gyerek 21 százaléka megy gimnáziumba, 33 százaléka szakközépiskola, 45 százaléka szakmunkásképzőbe, 1 százaléka különböző szakiskolákba. Mindössze 10 gyerek nem tanul tovább.

ÉPÜLHET A ZSINAGÓGA

A volt zsinagógaépület, részletes statikai felülvizsgálata megtörtént. A szakértői vélemény és a talajmechanikai vizsgálat alapján az épület alapozása, falszerkezete alkalmas a további hasznosításra. Így még ebben az évben beindulhatnak a felújítási, átalakítási munkálatok.

„ÖNKORMÁNYZAT”

A városi tanács belépett a Tanácsok Önkormányzatok Országos Szövetségébe. A szövetség a tanácsok és szerveik önkormányzati jellegének a megőrzését, erősítését segíti. Támogatja tagjait a társadalmi újratermelésben, a létbiztonság megőrzésében az államigazgatási funkciók eredményes működésében.

FELÚJÍTJÁK A KÓRHÁZAT

A városi kórház vonzáskörzetébe mintegy 105 ezer járó- és fekvőbeteg ellátása tartozik. Az intézménynek 1020 dolgozója van. Az éves költségvetése 240 millió forint. A kórházi feladatok ellátását befolyásolja az orvosi gép- és műszerállomány elavultsága, hiánya az infrastruktúra korszerűtlensége. A kórház felújítása folyik. Nemrég adták át az élelmiszeri üzemet. Jelenleg a szülészeti, nőgyógyászati osztályok összevonásán dolgoznak. Ezt követi az intenzív osztály építése. A tervek szerint új mosoda, központi diagnosztikai tömb, műtőblokk kialakítása fejezi be a többmillió korszakosítási munkálatokat.

MÁJUS 1-JEI PROGRAM

Az ifjúsági park színpadán 9.30 órakor terzene, 10 órakor Szirbik Imre tanácselnök mond köszöntőt. Majd szórakoztató műsor következik. A ligetben kispályás labdarúgó kupa, tenisz és úszóverseny. A Móricz Zsigmond Művelődési Házban 15 órától magyar nótá és operett énekesek szórakoztatják az érdeklődőket.

— Korrekció. Legutóbbi számunkban Hogyan élünk a szabadsággal? című cikkünkben nyomdai elírás miatt értelemzavaró kifejezés szerepelt. A helyes mondat így hangzik: A Vörös Hadsereg egységei elérték hazánk területét és kemény harcokban kiűzték a fasiszta megszállókat.

Tavas van. A természet megújulását sürgető, lüktető tavasz. Az újjáéledés csillogó jelei egy éve jelen vannak a hazai politikai életben is. Szélesedett a demokrácia, teret hódított a nyilvánosság, szavakba öltözött az ösztönös. A társadalom eddigi szűkességét színes foltokkal tarkítják az új pártok, szervezetek. Mindez azonban az országos párttervezetleten megfogalmazott átalakulásnak csak az egyik fele. Falusi szemnek úgy tűnik, mintha rögtön, műveletlen földbe vetné a magvető a búzát — a jövőt.

Mi most a jelenre három szentesi ember szemével tekintünk. A Pankotai Állami Gazdaságban Lajos József, mezőőrtől kérdeztük: — Mint edzett párttag milyennek látja a májustól májusig tartó esztendőt?

— A politikai élet — mint a táltos ló — tájékozik. Minden utasárkon pártok, szervezetek születnek. Hazafias jelszavakat hirdetnek. Csak hogy a bérből, fizetésből élők zöme eddig sem a pártok számát keveselték! És nem is az alternatív szervezeteket hiányolta! Hanem a saját maga és a családja megélhetéséért, boldogulásáért fizetett árat sokallta! Ezen a téren az elmúlt esztendőben nem változott semmi. Sőt! Emelkedtek az árak, leértékelődött a munka. Akinek eddig sokat kellett dolgozni, annak most még többet kell! Ezt tetézi még a közelmúlt történelmünk feje állítása. Engem legkevésbé is bánt, hogy megbomlott az egység az MSZMP-ben.

— Beszéljünk erről! — Úgy látom két táborra szakadtunk. Az egyikben azok vannak, akik a reformot sürgetik, akarják, a másikban azok, akik mindezt csak a szájukkal mondják. Ők többnyire magas fizetést, nyugdíjat parányi munkával takarnak. Ez így rossz képet fest rólunk. Rontja a hangulatot, irritálja a közvéleményt. Ahhoz, hogy a reformáztató vívője legyen a párt, előbb önmagát kell megújítani. Programmal, politikai eszközökkel, személyes példamunkával.

A honvédnek jól megy dolga?

Városszerte beszélnek, hogy március végén a Damjanich lakanyában az utóbbi évtizedek legszebb, legünnepélyesebb katonai esküjét rendezték meg. Az ünnepség egyik főszereplője Vincze Zoltán volt, aki az eskü szövegét előolvasta, majd hűsége jeléül megcsókolta a csapatzászlót.

— Felejthetetlen pillanat volt — emlékezik. — Sose húzódtam a közönség peremére, de ünnepély közepontjában még nem álltam. Az szóba se került, hogy valami ne úgy sikerüljön, ahogyan elképzeltük. Annnyira koncentráltunk...

— Mit szólnak a szüleid, amikor először látják „angyalbőrben”? — Meglepődtek. Sokan annyira megváltoznak itt, hogy a családtagjaik alig ismerik meg. Én az első hetekben hat kilót fogytam. Eddig családi konyhához voltam szokva, ami azt is jelenti, hogy sose ettem rendszeresen. Magamon persze nem vettem észre változást, ismerősök mondták, hogy sokkal keményebb lettem.

— A sok új dolog között mit szokád meg a legnehezebben? — Mindenhez nagyon nehéz alkalmazkodni. Azoknak könnyebb, akik civilben is közelebb álltak a katonás rendhez. Nekem sose szabtak gátakat, azt tehettem, amit jónak láttam. Akaraterő, kitartás eddig is volt bennem, mert sportoltam. Csak hogy ez itt egészen más. Olyan erőfeszítésekre vagyok képes, amit eddig nem hittem volna magamról.

— Mit hagyád kint a civil életben? — Tavaly végeztem Vásárhelyen a Frankelben. Azután Szentesre jöttem albeletbe, mert átgazoltam pólozni. Nekem a sport életfelfogás. Ez a másfél év benne volt a terveimben, de úgy, hogy itt is tudok majd edzeni. Hát ezzel most gondok vannak, úgy látszik, egyelőre nem lehet megoldani. Remélem, később még helyre tudom hozni a kiesést.

Kiképzőjét, Kantó Gyulát arról faggattuk, milyennek látta az újoncokat bevonuláskor.

— Amikor bejöttek, a többség csak állt riadtan. Egy hónap alatt katonák lettek — s ezt úgy hangsúlyozza, hogy csupa nagy betűvel kellene írni. — Ha civilben mennek az utcán, akkor is látja az ember, hogy katonák. Ezt teszi a fegyverem.

— A kiképzés alatt volt alkalma lemerülni a fiúk „előképzettségére”. Elégedett?

— Bevonuláskor az erőnlétük, hogy is mondjam... igen gyenge. Aki hagyta, hogy elpuhuljon, nagyon megcsúszott az első hónapban. Az iskolai testnevelés órák meg a tömegsport szinte semmit nem adnak a fiúknak. Talán az a néhány amatőr sportoló a kivétel, akik korábban is minden kényszer nélkül hajtották magukat. Megjegyzem még, hogy jó részüknek itt születik az első közösségi élménye, amikor rászorúlnak a többiek segítségére és megérik, hogy rájuk is számíthatnak mások.

A lakanya sokkal nyitottabb a polgári élet felé, mint azt a kerítések előtt járva a legtöbben hinnénk. A vezetőség és a Néphadsereg Ifjúsági Szervezet irányításával rengeteg társadalmi- és bértmunkát végeznek a sorkatonák. Szarka Sándoról megtudtuk, hogy az utóbbi hónapokban részt vettek az utórház felújításában. A Rákóczi utcai óvoda gázvezeték-építésekor ők ásták az árkokat. A mezőgazdasági munkák mellett jutott energiájuk a kórház intenzív részlegének építésére is. A meglehetősen jelenleg is földmunkában segédkeznek Szolnokon és Nagykanizsán. A városunkban pedig az MHSZ vezetési tanfolyam kialakításában vesznek részt. Erejükhez mérten minden alkalmi jellegű munkát elvállalnak.

K. M.

Búzából jók a kilátások

A város mezőgazdasági üzemében megkérdeztük: hogyan fejlődnek a kulászosok, milyen termés ígérkezik, hol tartanak a tavasziak vetésével?

A Pankotai Állami Gazdaságban 2222 hektárnyi búza szépen fejlődik. Bár az őszi szárazság miatt egy része januárban kelt ki. A 628 hektárnyi őszi árpa már „hasban” van. Vetik a kukoricát is. Ha az időjárás engedi, május 1-jére mind az 1800 hektárnyi földbe kerül.

A Termál Tsz-ben a 2019 hektárnyi búza és a 225 hektárnyi őszi árpa is jó termést ígér. A fejtárgyázást és a növényvédelmet már megkapták. Am a ragadós galaly elleni leghatásosabb vegyszert. — a Stastan-t — nem tudták beszerezni. A magyar ipar, de a Mezőgazdasági Minisztérium is a termelők ilyen gondját félvállról kezeli. Hiányzik a Rebetin is, ennek híján 200 hektárnyi lucernát pusztítottak el a mezei pocok. Kukoricát 1265 hektáron vetnek ebben a közös gazdaságban.

A Felszabadulás Tsz 442 hektárnyi búzája is korábban köszöntött a tavasz. Ha a természet megadja a 100

millis eső tartozást és a meleg májusban nem szorítja szárra a kalászt, jó termést takarítanak be. Kukoricát 950 hektáron vetnek. Ezt a területet öntözik majd.

A Május 1. Tsz-ben a 810 hektárnyi búzavetésnek a kétharmad része kifogástalan. A többi a későn kelés miatt gyengébb egy kicsit. Biznak a beigért felvásárlási áremelésben (5–10 százalék). Ez a mérhetően megrágtat vegyszerek, műtrágyák árát enyhítene. Kukoricából 750 hektárral vetnek. Beléptek a Szuper Intenzív Kukoricaprogramba (SZIK). A csapadékhiányt öntözöbrendezéssel pótolják.

Az Árpád Tsz-ben 1557 hektáron szép a búza. A fejtárgyázáshoz, növényvédelemhez megvolt a szükséges vegyi anyag. Vetik a tavasziakat: 1863 hektáron kukoricát — ebből 450 hektárnyi a siló — 460 hektáron borsót, 562 hektáron napraforgót. Probléma van a növényvédők szerek beszerzésével. Nem kapnak a borsóhoz szükséges Oritfer-t. Nem ígérnek a gyárak megfelelő időben elegendő mennyiségű rovarölő szereket sem.

A bérből, fizetésből élők:

Eddig sem a pártok számát keveselték!

— Ön húsz éve munkás. Szükség van ma Magyarországon erre a fegyveres testületre?

— Igen. Mindaddig szükség lesz, amíg hazánkban munkáshatalom lesz.

— Kinek (kiknek) a „csapata” a munkásorség?

— Hiszem, vallom, hogy az MSZMP-é. Hiszen többnyire pártmegbízatásból vállaltuk el ezt a megtisztelő feladatot.

— A (párt) melyik szárnyadalon áll a munkásorség?

— A „Keszérű-ügy” kapcsán azt hiszem a konzervatív jelzőt tiltották bennünk. Ezt csófolom, mert nem igaz. Mi a demokrácia, a jogállamiság mindenféle előbbrelépés hívei és támogatói vagyunk!

— Sok vád éri manapság ezt a szervezetet. Például az is, hogy az állami költségvetésből túl sok pénzt kapnak.

— Valóban. Ez így, igaz. Ebből lehetne lefaragni. De azt azért senki ne gondolja, hogy ettől lesz nagyobb az ország kenyere. Nem! Az csak attól nő, ha most már — isten igazából — mindannyian dolgozunk. Nem egymásra mutogatunk.

Szentes jugoszlávai testvérvárosában Bácskatopolyán április 7-én ünnepelték az ottani hetilap a Topolya és Környeke fennállásának 20. évfordulóját. Az eseményre a Szentesi Élet szerkesztőségének tagjait is meghívták. A testvérvárosi újság a maga eszközeivel és lehetőségeivel mindig is hozzájárult a baráti szálak erősítéséhez és az együttműködés elmélyítéséhez. Ilyen értelemben Szentes városnak is értékes szolgálatot tett és tesz ezután is. Képünkön: lapunk szerkesztője a topolyai ünnepségen átadja a jubileumi serleget Lazar Mirić-nek (jobbrol) az ottani Művelődési, Oktatási és Tájékoztatási Központ igazgatójának. (Fotó: Gál László.)

Európai kultúrájú országok

TISZTELT HONFITÁRSAINK! SZENTES VÁROS POLGÁRAI!

Városunkban ez év elején alakult meg a Magyar Demokrata Fórum helyi csoportja. A jelenlegi hatalom által is elismert demokratizálódás jegyében szükségesnek tartjuk, hogy tájékozottak városunk lakóit a mozgalmi tervéről, célkitűzéseiről. Magyarországot a népfelség elvét semmibevevő politikai hatalom erőlteti, politikai és gazdasági válságba juttatta. Hazánk történelmi választás előtt áll: felemelkedés vagy elnyomódás. Választásunk nem lehet kétséges.

Ezért az MDF zászlaja alá hív minden felelősen gondolkodó, hazája, városa iránt felelősséget érző és tenni akaró állampolgárt. Hívó szavunk nemzeti, világnézeti és vallási hovatartozásra való tekintet nélkül mindenkihez szól: értelmiségiekhez, munkásokhoz, mezőgazdasági dolgozókhöz, idősekhez és fiatalokhoz egyaránt. Az MDF időtől és hatalmon levő erőktől függetlenül mindenkor az egyetemes magyarság legszélesebb tömegeinek érdekeit akarja képviselni. Munkánk összefogásra szólítja fel a Magyarországot megújulását ösztönző demokratikus erőket. Városunkban elsősorban az MSZMP reformszárnyaként működő csoportot tekintjük ilyen demokratikus erőnek.

A demokrácia megteremtése minden más érdeket háttérbe szorító előfeltétele a megújulásnak és felemelkedésnek. Az MDF célja, hogy hazánk ismét európai kultúrájú, független és demokratikus ország legyen, szabad, öntudatos, elégedett és erkölcsös állampolgárok hazája. E célok eléréséhez úgy gondoljuk nehéz, rögtön út vezet, de meggyőződésünk, hogy erős akarattal, a népfelség elvét mindig szem előtt tartva ezen az úton végigmehetünk.

Több évtizedes rossz és féltelmes beidegződésekkel kell most szembenéznünk. Az alattvalói tudat, a fűsultság, a tehetetlenség és a beletörődés mind-mind az elmúlt és még ma is létező diktatúrak „eredménye”, következménye. Azoké a diktatúrák, melyek most Janus-arcuk engedékenyebb felét is mutatják, és tudjuk, hogy soraikban vannak olyan erők, melyek a hatalom megosztását valóban komolyan gondolják. De azt sem hallgathatjuk el: aggodalommal töltöttek el minden felelősen gondolkodó embert az olyan kijelentések, melyek a fenyegetettség, kiszolgáltatottság érzését keltik.

Tudjuk, a fentebb említett okok miatt — fűsultság, féltelm stb. — ma még nehezen tudja ösztönözni hinni a nemzet nagyobb, halgatag része, hogy érdemben tud beleszólni sorsa irányításába. De hinnie kell ennek a szélesebb rétegnek is, választása csak ez lehet. Ez az ország csak úgy tud felemelkedni szétzilált állapotából, úgy tud ismét európai szellemű, szabadságú hazává válni, ha benne demokratikus körülmények között politikai, saját sorsának irányításába beleszólló állampolgárok dolgoznak, élnek.

Ehhez azonban nemcsak összefogás, másképpen gondolkodás, hanem új és a nép bizalmát élvező politika is kell. És új jogokra, új intézményekre és új lehetőségekre is szüksége van ennek a népnek, hogy új életre keljen, hogy kedvet kapjon megint öntudatos nemzeti létezéshez, élethez, munkához, családalapításhoz, küzdelemhez. Egyszóval ismét jó érzés, büszkeség és felelősségteljes állapot legyen magyarnak lenni.

A Magyar Demokrata Fórum Szentesi Csoportja ezen gondolatok jegyében kezdi meg működését.

Magyar Demokrata Fórum Szentesi Csoportja

szalag végén Szántó Józsefné a végterméket csomagolja. Farkas Antal üzemvezető szerint ennek a munkának a megszállottja.

— Hány darabot indít útnak egy műszakban?

— Nagyon sokat.

— Mennyiért?

— Huszonöt tíz az alapórabérem. Százalékkal együtt havi öt és fél ezer.

— Dolgozik az MHSZ műszakban is?

— Csak negyven órát havonta(!) Van két kisgyerekem. Velük is foglalkozni kell valamikor.

— Mennyi jön össze a túlmunkaidőben?

— Két és fél ezer. Sok a törlesztési valódnak. A gyerekek öltöztetése is egy vagyont igényel. Most vettem az öt éves kislányomnak egy pár cipőt hatszáz forintért. Parányi zoknit, negyvenkét forintért.

— Mit gondolt, az a folyamat, ami most az országban elindult könnyít majd a helyzeten?

— Nem tudom. Én egyszerű munkásasszony vagyok, csak azoknak a vezetőknek hiszek, akik nap mint nap letesznek, munkájuk, tudásuk gyümölcsét az asztalra. Valamikor KISZ-es voltam, de ma nem lennék tagja sem az MSZMP-nek, sem más politikai pártnak. Nincs rá időm megkülönböztetni. Megvan a párttól a ki nem mondott véleményem. Ezek óta a hónap négy hetéből ötöt dolgozunk. Fáradtak vagyunk. Jó lenne, ha már erre is odafigyelnének, azok akik a politikával foglalkoznak!

— Valami óhaja?

— Szeretnék egy hétre valahova elmenni, pihenni a gyerekeimmel és a férjemmel. Csak hogy ehhez minimum tízezer forint

Egészségügyi intézményrendszerünk nem jól működik. Ez — sajnos — országos probléma. Ezért az ellátás színvonalának javítása a közeli jövő legfontosabb feladata.

Mit kell megváltoztatnunk?

Először is nagyon fontos a megfelelő érdekeltségi rendszer létrehozása. Az orvos legyen érdekelt abban, hogy jól és gyorsan előzze meg a betegséget, szűrje ki a beteg embert és gyógyítsa meg. Az állampolgárnak is legyen érdeke, hogy részt vegyen a megelőzésben, forduljon orvoshoz, ha beteg, de csak addig legyen táppénzen, míg arra feltétlenül szükség van. Jelenleg az állampolgárok jó részének érdeke, hogy betegállományban legyen, hiszen jelentős veszteség nem éri. A munkahelynek is érdeke ez, mert bérmegettaratást eredményez.

Az alapellátásnak, a körzeti munka színvonalának javítása szintén fontos feladat. Az ellátást háziorvosi rendszerben kellene végezni. A körzeti orvos gondozná, kezelné a beteget. Szükség esetén konzíliumra küldené, melynek eredményét visszakapná és ő kezelné tovább. A beteg minden lelete az ő kezén menne keresztül, betegállományban csak ő tarthatná. Csakis azokat a betegeket küldené kórházba, akiknek otthoni ellátása nem lehetséges.

El kellene érni azt is, hogy az egészségügyi költségvetés ne függjön az állami költségvetés ingadozásaitól. Az egészségügyi költségvetésben ne a maradékelvű finanszírozás érvényesüljön. Ne kelljen az egészségügytől év közben pénzt elvonni. Mint ismeretes, az egészségügyi dolgozók munkabére alacsony. Bérrendezés nélkül a fentiek megvalósítása nem lehetséges. Ha a szakma tekintélyes képviselőit nem sikerül elérni, akkor az egészségügyi reform nem fog megvalósulni, hiába iktatja törvénybe az országgyűlés. Ahhoz, hogy az emberek partnerek legyenek a reformban és a hálapénz is megszűnethető legyen, jelentősen emelni kell az egészségügyi dolgozók bérét. Amíg az orvosok fizetésébe az állam beleszámítja a hálapénzt és ezt meg is adóztatja, addig ezen a téren nem várható javulás.

Hogyan változtatható meg e kedvezőtlen állapot?

A reform megvalósítására több elképzelés létezik. Az egyik lehetőség egy alaposan átgondolt és kidolgozott biztosítási rendszer. A betegbiztosítási összeg lenne az ellátás forrása. A munkáltató a biztosítási összeget nem adó formájában juttatná el a költségvetéshez, hanem ez a dolgozók fizetésének része lenne. A biztosító bank-szerűen működne, biztosítaná a pénzt az ellátáshoz, de megőrizné annak értékét is. Így függetlenné tudnánk tenni az egészségügyet az állami költségvetés ingadozásaitól. A pénz gazdaságos, hatékony felhasználását a biztosító több szempontot figyelembe véve ellenőrizné vagy ellenőriztetné. Ha az állampolgár tartósan nem venné igénybe az egészségügyi ellátást, a biztosítási összeg egy részét visszafizetné az állampolgárnak, így annak anyagilag is érdeke lenne egészségének megőrzése.

Az intézmények gazdaságos működtetésének egy másik lehetősége az osztályok önálló költséggazdálkodása. Itt lényegében megmaradna a jelenlegi finanszírozási rendszer, nem kellene hozzá több pénz, csak a költségeket másképpen használnánk fel. A kórház gazdasági vezetése a tanácsból kapott összeget szétosztaná a kórházi osztályok között. Így az osztályok önálló gazdasági, gyógyító egységként működne, minden költséget fizetnének. Fizetnének a javításokért, étkezésért, szállításért. Az osztályoknak érdeke lenne az újabb technika, gyógyító eljárások elsajátítása azért, hogy a betegek mi-

nel rövidebb időn belül gyógyultan kerüljenek ki a kórházból. Ezzel költséget takarítana meg az osztály. A nyugati országokban a beteg átlag 4-5 napot tölt a kórházban, nálunk kétszer annyit.

A leírt javaslatok nem újak, már több évtizede ismertek. Ezeket kívül még más módon is lehetne javítani az egészségügyi ellátást. Az egészségügyi reformjáról már jó ideje országosan is szakmai viták folynak. Dr. Gyórfi István egészségügyi miniszter-helyettes tájékoztatója szerint a javaslatokat május vége körül fogják társadalmi vitára bocsátani. A viták alapján tesznek javaslatot a politikai vezetésnek. Ha a javaslatok valamelyikét elfogadják és ezeket a parlament is jóváhagyja, akkor lehet a részleteket kidolgozni.

Dr. Kovalovszki Lajos

Cigányok Demokratikus Fóruma

Munkával kezdődik a beilleszkedés

A társadalmat átfújó szelek a cigányságot is megmozgatják hazánkban. Március végén a Magyarországi Cigányok Demokratikus Szövetsége helyi csoportot szervezett. Vezetője Faur Zoltán. Vele beszélgettünk.

— Tulajdonképpen mit akarnak a cigányok? — A több száz éves lemaradásunkból behozni, a tudatlanságot felszámolni. Persze ez csak akkor sikerül, ha mindannyian akarjuk. — Ne haragudjon, de valóban akarják? — A magyar cigányok között évtizedekkel ezelőtt elindult valami. Munkavállalók lettek, szakmát tanultak, társadalmi megbízatást is vállaltak. Az én apám is tanácsos volt sokáig. Mi a gyerekeinknek még többet akarunk adni. Azt szeretnénk, ha nem mondanák rájuk, hogy piszkos cigány. Ezt nagyon fáj hallani. Hisz arról, hogy hová születik — putriba vagy palotába — nem tehet senki. Két dologban lehet csak megkülönböztetni az embereket: ez a viselkedés és a munka!

— Maradjunk ennél a mondatnál. Ebben a pénzügyi időszakban sok erős, egészséges cigányfiatal egész nap az utcán szedeleget.

— Azok zömében, bevándorló oláh cigányok. Nem fogadták be őket Bokrosra, Felgyón, eljöttek ide. Az itteni rokonok megosztják velük, ami van. És szépen elvegetálnak. A baj akkor zúdul a fejükre, amikor a „tisztelt” vendégek valami disznóságot csinálnak. Nagyon kellemetlen ez nekünk is, mert egy kalap alá vesszük velük bennünket.

— A tanács vezetőitől szilárd burkolatú utat is kértek.

— Három utcát szeretnénk kikövezni. Mert a mentő se, a taxi se tud bejönni. Eső után tüzelőt sem tudunk hazavinni.

— És minden rendben?

— Ma volt bent Lakatos Péter, azt mondták neki, hogy ötven-ötven százalékos alapon. Félek, hogy valami félreértés van, mert úgy beszéltek meg előre, hogy a tanács adja a burkoló utalapot anyagát és a szakmai művezetést. Mi leszünk a lapátosok. Attól félek, ha ez az út füstbe megy, befuragunk az egész cigánytanácsal.

— Valami gond a szeméttel is van.

— Négy darab négy köbméteres konténert kellene elvinni hetente. Remélem ennek nem lesz akadálya. Csak hogy sok cigánycsalád is jobban vigyázhatna a saját portájára! Szemét van az udvaron, az utcán és szanaszét mindenütt! Azért, mert cigánynak születünk nem kell, hogy koszosak legyünk. Ha kérjük a jogainkat, akkor teljesítsük kötelességünket is. Ezt így diktálja a játékszabály.

— Maguk hiszik, vallják, hogy elindult valami?

— Ez egy sorsüldözött, isten verte nép. Iszonyú ballépés volt ezeket az új rezervátumokat építeni. De én hiszem, mert tapasztalom, hogy igény van a továbblépésre. Csak ezt az igényt ápolni, gondozni kell. Furcsa, de az erőszakra, a durvaságra a cigány az anyjának is nemet mond. Am szép szóra akár a rakott kocsit is elhúzza.

D.

Szentesen immár 11 éve folyamatosan halad a lakossági önerős házprogram. A városban jelenleg 6374 háztartási fogyasztó van. Ebben az

arra, hogy elfogadjam a megtisztelő jelölést. Tudtam, fárasztó munka vár rám. Hat éve tagja vagyok a tanácsnak. A körzetemért vállalt felelősség most már a városra teljesedett ki. Korábbi választott funkcióimból már volt rálatásom a tanács munkára. Ez megkönnyíti feladatokat a végrehajtó testületben.

— Mint vélelme, érzi-e, hogy része a tanács napi gondjainak?

— A testületi üléseken rendszeres és korrekt tájékoztatást kapunk Szirbik Imre tanácselnöktől a két ülés között végzett munkáról. Mi is elmondhatjuk a véleményünket és a tapasztalatainkat az üléseken vagy azok között is.

— A nyílt várospolitika — ami csak az utóbbi három évben kezd kiteljesedni — régi igénye a választópolgároknak. Most már nyilvánvalóbbá lett a városi körzetek egymáshoz mért viszonylagos elmaradása vagy fejlettsége. Hogyan tudja az egyenlő fejlődés elvét érvényre juttatni?

— Amikor még nem voltam tanácsos, akkor is voltak várospolitikai elképzeléseim. Éppen úgy, mint minden lakosnak. Most a lehetőségem „magasabb osztályba lépett”, hiszen közvetlenül tudom gondolataimat az általános elvekbe illesztve ellenőrizni és annak realitását mérlegelni.

— Említene erre néhány példát?

— Rövidesen megkezdődik a felsőpárti ABC építése. Sajnos nem valami jó itt a szolgáltatás helyzete. Düledézőfélben van a kis postánk, amit az említett áruházzal együtt, közös beruházásban, olcsóbban lehetne most megépíteni. Sajnos már lekéstünk róla. Kell egy újabb hűs-bolt is. Megoldásra vár a több évtizede lezárt katolikus temető hasznosítása. Néhány gondozott sírtól eltekintve megdöbbentő képet nyújt a terület. A városnak meg kellene vásárolni, közművesíteni és házhelyeknek eladni. Ugyancsak fontos lenne az öregek napközi otthonának kialakítása a Rákóczi utcai iskolában. Ebben a városrészben is emelni kell csatornázással a közművesítés komfortját. Kevés a burkolt útfelület, javítani szükséges az úthálózatot.

— Milyen politikai alapállásból ítélt? Legjobb tudására és tapasztalataira, vagy választóinak ténylegesnek ítélt igazságára mond igent, olykor nemet?

Ebédterítés diákoknak

Az 1989. január 9-én bekövetkezett élelmiszer-áremelkedés hatott a gyermek- és diákélelmiszerre is. Február 1-jétől nemcsak a fizetendő térítési díjak változtak meg, hanem a térítés elvei is. Gyakran okozott gondot az óvodának, iskolának, hogy míg egyik családnál minden jövedelem az utolsó fillérig rákerült a kereseti igazolásra, más esetekben csak a jövedelem egy része, így nem lehetett igazságos a besorolás sem. A Magyar Közlöny 4. számában megjelent új rendelet szerint minden ellátott a nyers-anyagnormát téríti, amely óvodában napi 22 forint, általános iskolában 28 forint, középiskolai menzán 20 forint, kollégiumban 43 forint. Megszűnt tehát a kereseti igazolás. A fenti térítési összegekből azonban normatív alapon 50 százalékos kedvezményt kapnak a három- vagy annál többgyermekes családok a szülők frásos nyilatkozata alapján. Az anyagi tekintetben hátrányos helyzetű gyermekek eddig is részesültek a tanács szociálpolitikai keretéből segélyben a napközi térítési díj kifizetésére. Ezzel a formával továbbra is élünk, kiegészítést kérünk az ideai költségvetésben tervezett összeghez segélyezés céljára.

Kedvezmény is van

Harmadik módja a személyre szóló támogatásnak az osztályfőnök, illetve a gyermekvédelmi felelős tanár javaslata nyomán az intézményvezető döntése alapján megállapított térítési díjkedvezmény. Városunkban ez az első felmérések alapján havi 150 ezer forint körüli összeget tesz ki. Sajnos, ennyi összeg nem jutott Szentese az országosan megállapított 100 millió forintból. Ennek ellenére tanév végéig az iskolák vezetése által oda-

— Egyetlen kitételezett politikai vonalat követek: ami ismereteim szerint legjobban megfelel a város érdekeinek. Ezt minden alkalommal vitában alakítom ki választóimmal, munkatársaimmal, ismerőseimmel. Ez az én várospolitizálási módszerem.

— Volt már olyan esete, amikor lelkiismerete szerint nemet mondott volna, mégis igennel szavazott, mert a választói önt győzték meg?

— Erre a kérdésre a zsinagóga jut eszembe. Tudom, hogy azt a pénzt, amit erre a célra kapunk a megvétől, sokkal fontosabb volna a lakásgondok enyhítésére, vagy a kórházi ellátás javítására fordítani, mégsem hallgattam a meggyőződésemet. Be kellett látnom, hogy most még menthető az épület, később már nem biztos. A többségi vélemény eltérített eredeti célomtól. Most már csak az a kérdés motoszkál bennem, ha elkészül a kulturális objektum, akkor lesz-e rá lakossági igény?

— Kap-e elegendő segítséget a körzet politikai szervezeteitől?

— A Felsőpártban működő tanácsosok lelkiismeretesen végzik munkájukat. Jó munkacsoport lenne belőlük. Hiszem, hogy sokkal jobban működhetnének és a lakosság véleményét is alaposabban megismerhetnének, ha a pártszervezet és a népfőnt egy zsolnárból énekelne.

— Nem hálátlan feladat a közösséget dolgozni?

— Sok tévelem, kölcsönös bizalom kell hozzá, bár mindenki megelégedésére aligha lehet cselekedni. Sem én, sem választott társaim nem vagyunk eszhatatlanok. A legkisebb tévedést is ellenünk fordíthatják. Olykor alaptalanul is megvádolják az embert. Ezt be kell kalkulálni a vállalat rizikójába. Egyébként is, aki magasabbra jut a fára, az nemcsak messzebbre lát, hanem a szél is jobban éri...

□

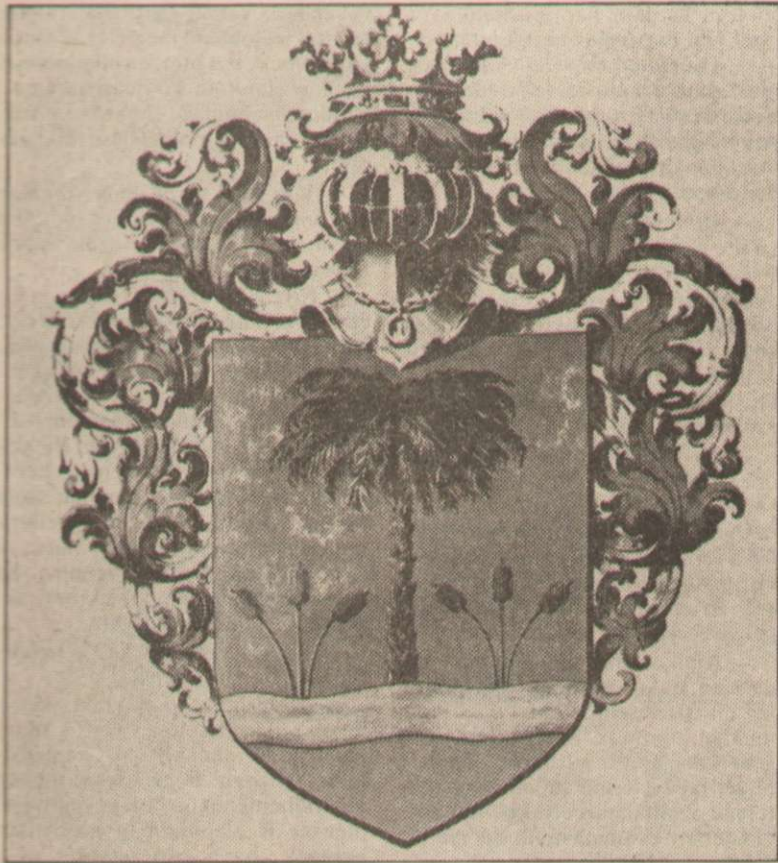
Ezzel a szemléletes bölcsességgel nem fejeződött be a gondolat. Tovább élnek és alkalmanként újraértékelődnek a piactól az idegenforgalomig, a természetadta lehetőségeink jobb kihasználásától a termál szállóig pásztázó, jobbítási törekvések, és tovább munkálnak Gyófi Sándor „városatyájában”.

Pusztai János

„Nyit” a pártszékház

A szabadidő kulturált eltöltésére kínált lehetőséget az MSZMP III. kerületi alapszervezete. Hetenként két alkalommal klubfoglalkozásra várják a környék lakóit a Klauzál utca 6. szám alatti székházukban. A kikapcsolódásra vágyók hozzájuthatnak napi- és hetilapokhoz, társasjátékokhoz, az asszonyok és lányok kézimunkázhatnak, s a későbbiekben más módja is adódik az időtöltésnek. Asszesszjeveleket minden héten kedden délelőtti 9-12-ig, csütörtökön délután 3-6

Szentes régi címere

A címerkérdés nem először foglalkoztatja a város közvéleményét, vezető testületeit és a szakembereket. Utalhatunk itt az 1902 és 1906, valamint az 1969 és 1974 között lezajlott címerkérdésre. Mindkét alkalommal a régi címerkép — a *pálma* — állt a viták középpontjában. A kései utódok számára ugyanis érthetetlennek tűnt, hogyan kerülhetett a szubtrópusi növény az alföldi mezőváros címerébe. S mivel nem találták megfelelő magyarázatot, az ősi címerkép elhagyását fontolgatták. A századfordulón erre nem került sor, az 1970-es évek elején lefolyt vita azonban a pálmás címer elvetésével zárult. A döntést a szentesiek vegyes érzelmeikkel fogadták. Nem véletlen tehát, hogy a hagyományápolás felerősödésének időszakában a címerkérdés ismét felszínre került. A mozgalom elindító és támogatói remélik, hogy az újabb címerkép a város hagyományos — immár 260 éves — pálmás címerének változtatás nélküli visszaállításával végződik.

A pálmás címerkép megjelenésére városunk történelme adja meg a választ. Gyula várának török kézre kerülése után (1566) Szentes fejlődése hullámzó képet mutat. A teljes pusztulást felvirágzás követi, többször ismétlődve. *Petrák Ferenc* kéziratok krónikája szerint az „1566-ik esztendőben ezen várost a török és tatár végképp elpusztította. A várost felgyújtotta, lakosai közül, akit elfoghatott, Tatárországba rabul elhajította.” A váci püspökség 1578. évi dézsmajegyzéke Szenteset „kétes helynek” minősíti, 1628-ban azonban már „jó városnak” mondja. A település tehát hol elpusztul, hol újjászül.

A török hódoltság megszűnése után felgyorsult az elmenekült családok visszavándorlása, új családok betelepülése. A szentesiek ezt „negyedik megülésnek” mondták, utalva arra, hogy az elmúlt időszak alatt negyedszer kellett visszafoglalniuk és újjáépíteniük városukat. A megpróbáltatások azonban tovább folytatódtak. A Rákóczi-szabadságharc idején hol a kuruc, hol a labanc csapatok szállták meg a várost, amit tetézték a bécsi kormány szolgálatában álló rákok fosztogatásai. A hadak elvonulását 1709-ben nagy pestisjárvány követte, amelynek Szentesen megközelítően 900-an estek áldozatul. A város

ezt is kiheverte. Fejlődésének új távlatokat nyitott az a körülmény, hogy Harruckern János György 1730-ban vásártartási privilégiumot eszközölt ki III. Károly királytól.

Az 1730-as dátum igen jelentős, témánk szempontjából. Ekkor vésett ugyanis új pecsétnyomát a város, amelyben már pecsétképként — a később oly sokat vitatott — *pálma* szerepel. A korabeli hatósági iratok az 1760. évi nagy tűzvész alkalmával megsemmisültek, ezért azokból nem kaphatunk választ arra, hogy elődeink miért választották a város jelképévé a pálmát. Azonban ha végiggondoljuk mindazokat a gyötrelmes megpróbáltatásokat, amelyeket a kis település népe a felvázolt időszakban kiállt, akkor csak egyetlen általános érvényű magyarázat lehetséges: az örökzöld pálmával a szentesi nép szívós élni akarását, a megpróbáltatásokkal szembeni dacos kiállását és örökös megújuló fejlődését kívánták kifejezni. Emellett szól az is, hogy a református egyház közel egy időben készítettet pecsétnyomóján a *pálma* szintén szerepel, az alábbi jelmondat kíséretében: „PALMA SUB PONDERE CRESCIT” (TEHER ALATT NŐ A PÁLMA). A későbbiek során ez az értelmezés mindinkább feledésbe merült, ezzel magyarázható, hogy a vidékünkön egyedien számító címerkép időről időre a támadások középpontjába került.

Szimbolikus értékűnek tekinthető, hogy éppen most, az egyre nehezedő viszonyok közepette erősödött fel a város hagyományos címerének visszaállítására irányuló igény. Ma ugyan nem fenyeget a török pusztítás veszélye, a pestisjárványok ideje is lejárt, mégsem mondhatjuk, hogy életünk csupa gondtalanság. Számos újkeletű problémával kell szembenéznünk, melyek megoldása, legyűrőse komoly erőfeszítést, szívós kitartást igényel. Erre gondolva a ma élő szentesiek is magukénak érezhetik az elődök jelképét szolgáló örökzöld pálmát, amellyel a szentesi nép megpróbáltatásokkal szembeni dacos kiállását, a terhek súlya alatt is örökös megújuló fejlődését kívánták kifejezni. Ez a mély gondolati tartalom új életre kelhet városunk ősi címerének visszaállításával.

Labádi Lajos
főlevéltáros

Nagybetűs cél

Nyelcadikos vagyok. Óvodás koromban elhatároztam, hogy a szentesi Horváth Mihály Gimnázium irodalmi — drámai tagozatára jelentkezem. Teltek-múltak az évek, döntésemet megvalósítván a továbbtanulási lap első pontjára ezt jelöltem meg. A felvételim idén február 24-én volt. A kreatív fantázia vizsgálatot kicsit elszúrtam, de a többit — főként a magyart — egészen jól teljesítettem. Érdekes, nem izgultam, hiszen mindenki azt mondta, hogy biztosan felvesznek. Nem kellett sokat várakoznom, néhány hét múlva egy keddi napon megjött a papír, rajta a hírről: „Csak” a fakultációs tago-

denki, aki eddig biztatott, nagyon csodálkozott. Osztályfőnököm, Zsuzsa néni megtudta, hogy nem azért nem sikerült, mert rosszul teljesítettem, hanem azért, mert túl sok tehetséges gyerek jelentkezett. A tanulmányi eredményeket helyezték középpontba. Az én átlagom 4,4.

Azután jöttek a „sose bánkodik”-ok. Mindenki azt mondta, hogy ezzel a fakultációs tagozattal is ugyanolyan sokra vihetem, mint a drámai-val vihettem volna. Igaz, de kérdem én: mit csináljak, ha olyan nagyon beakartam jutni oda? No mindegy, így van és kész! Majd megmutatjuk mi, akik ilyen dolgokért nem jutottunk be, hogy igenis, mi is el tudjuk érni a magunk elé állított nagybetűs célt!

KÖZLEMÉNY

A városi tanács felkérésére a 425-ös Emlékbizottság foglalkozott a régi címer kérdésével. Ennek keretében megbízást adott Szentes címertörténetének feltárására és megírására, mely tanulmány azóta elkészült. Az Emlékbizottság felkérte dr. Kállay István egyetemi tanárt, neves heraldikust, hogy készítsen szakvéleményt a város régi címeréről.

A szakmai előkészítés mellett a bizottság fontosnak tartja a lakosság véleményének megismerését. Ennek érdekében — nyilvános vitafórummal egybekötött — címertörténeti kiállítást rendez a Városi Könyvtárban. A kiállítás megnyitására 1989. május 8-án (hétfőn) délután 15 óra 30 perckor kerül sor. A megnyitót és a beszélgetés vezetését Kállay professzor vállalta. A minél szélesebb körű véleménynyilvánításra lehetőséget kíván biztosítani a bizottság azáltal is, hogy a város néhány forgalmas intézményében (könyvtár, posta, takarékpénztár, üzletek stb.) közvéleménykutató urnákat helyez el.

A szakmai és a lakossági vélemény ismeretében a bizottság elkészíti és a tanács elé terjeszti állásfoglalását. A minél hitelesebb kép kialakítása érdekében számítnak a lakosság aktivitására.

425-ös Emlékbizottság

Pénzadomány

AZ ERDÉLYI SZÖVETSÉG megalakulása óta sokan jelezték, hogy pénzadománnyal szeretnék hozzájárulni a városban és környékén élő menekültek sorsának könnyítéséhez. Befizetési csekket a levéltárban lehet kapni. A befolyt pénzt Szentesen tartják, és az otthon maradt családtagok gyógyszer- és élelmiszer-ellátására fordítják. A Szövetség halálán köszöni az adományokat.

Hallási problémák gyermekkorban

A lakosság mintegy 12 százaléka nagyothalló és ezen belül 4 százalékos a gyermekek aránya. Ez igen nagy szám. Hogyan ismerhetjük fel korán a halláskárosodást? A csecsemő nem úgy jelez hangokra, zörejekre, amint azt tőle elváránk, vagy mint hasonló korú társai. Másfél, két éves korban — a beszéd kifejlődésének időszakában — alig vagy nem válaszolnak kérdéseinkre, zárkóztak vagy esetleg agresszívek. A kezdeti gügyögések, csecsemőkorai hangok visszajelzés hiányában elmúlnak.

Milyen következményekkel járhat az idejében fel nem ismert halláskárosodás? A gyermek elmarad beszédfejlődésében, ennek egyenes következménye az értelmi elmar-

Szobrok és helyek

Szentes városban és vonzáskörzetében körülbelül 60 ezer ember él. A Városvédő és Szépítő Egyesületnek 1987–88-ban mindössze 20 ezer forint alatti „költészetése” volt. Miközben a környék 44 nagyzemének bevétele 2,2 milliárd forint. Ennek egy ezreléke 2,2 millió. Szerintem a kisparosoknak is van 840 milliójuk. Ennek egy ezreléke 840 ezer forint évente. Ez összesen több mint 3 millió forint lenne, ha a törvényben biztosított egy ezreléket nem vennék el. Ezzel az összeggel már lehetne valamit kezdeni.

A Petőfi Szálló nyitott erkélyére antistilszerűen feltették Tóth József színész háromszoros portré nagyságának megfelelő mellszobrát. Tették ezt annak ellenére, hogy többen kértük: a szobrot a színház előtt állítsák fel. Szeretett városunkban oly kevés a szobor, s az a 2-3 sem megfelelő helyeken áll.

A ligetből Blaha Lujza bronz mellszobrát a panoráma előtti üres térre kellene vinni. A volt megyeháza előtt egykor francia szecessziós kút állt. Fotója a levéltárban található. A darabjai annyira hiányosak, hogy azok pótlása milliókba kerülne, de a klasszikát lecsökkentve is rendkívül nagyok lennének a költségei.

Ha már régi kubikos város Szentes, akkor a Koszta József Múzeum elől Borbereké „Kubikos” szobrát át kellene helyezni a rekonstruált MÁV-pályaudvar előtt tártongó üres térre. Szintén súlyos kérdés a nagy reményekkel és költségekkel megfúrt artézi kutak ügye. A helyi izraelita templom esetében is süket fülekre találtunk. Mit mutatna városunk a turistáknak? Talán a sok gyűfáskatulya tömbházat? Ezek kedvéért nem nagyon jön ide idegen, ha csak a kiváló mezőgazdasági üzemeket és a kutatóállomást nem mutatják meg neki. Sajnos közben láthatja a zsidó templomot, a termálfürdőt, a Petőfi Szállót és annak bisztró részét. Ezekre a helyekre isten ments kiránduló csoportot bevinni.

Kerekes István

Szakképzett igazságokat

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat — ismert nevén a TIT — pár hete tartotta országos értekezletét a Tudományos Akadémián. Szentesről két fő: dr. Kis Tóth Tihamér elnök és Szabó Zoltán elnökségi tag vett részt ezen a fórumon. Az ott hallottakról beszámoltak a városi és a városkörnyéki aktívoknak.

Elmondták, hogy a társulat megalakulásának 150 éves évfordulójához közeledik. Múltja, hagyománya, a társadalom szellemi arculatának formálásában vállalt hivatása önvizsgálódásra inti a tagságot. Az elmúlt hónapokban ez az „átvilágítás” megtörtént. Az eredmény: aggodalom a hazai gondok, az értelmiség nyomasztó anyagi terhei, a tudás presztízvesztése, a szellemi munka leértékelődése és a művelődésre fordított pénzek zsugorodása miatt.

A számvetés legfontosabb tanulsága az volt, hogy a TIT-nek nem kell gyökeresen megváltozni, új kezdeni. Vállalják a másfél évszázad folyamatoságát, megőrzik munkájukból azt, ami jó, ami eredményekhez vezet.

Az elvek, nézetek mai hullámszában ez a társulat ismétlen sikra száll a műveltségért, a tudásért, az emberi értékek továbbvitelért. A tudomány igazságait, szakszerűségét képviseli a közgondolkodásban. Meggyőződésük, hogy a társadalmi-gazdasági haladás megoldhatatlan „kiművelt emberfők” nélkül.

Ennek jegyében hívják soraikba a magyar értelmiséget. Felajánlják segítségüket azoknak, akik embereknek akarnak adni, nyújtani a tudás sokféle ízű gyümölcséből. Az országos tanácskozásnak az is feladata volt, hogy közösen — együtt — megfogalmazták a legfontosabb tennivalókat.

Munkájukban a legfontosabb tényezők: a rugalmasság, az igények és lehetőségek felismerése. Valamint törekedni kell a változatos formákra és az értékes tartalmi munkára.

Dr. Faragó Lászlóné
logopédus

Legelső polgármesterünk

Az 1836. évi örökösökhatározat Szentes lakói megkísérelték elmet-szeni a feudális rend kötelékeit, hogy szabadon fejthessék ki képességeiket. Ez a törekvésük vitte harcba a szentesi nemzetörököt és honvédeket az abszolutizmus idején a császári hatóságokkal szemben is. Ezeknek a küzdelmeknek a kimagasló vezéralakja volt Boros Sámuel, Szentes város jegyzője, főbírája, első polgármestere és országgyűlési képviselője.

1787. szeptember 16-án született, a debreceni Nagykollégiumban tanult. A város próbaidős írnoknak alkalmazta, ám az ifjú többre vágyott és Pestre ment joghallgatónak. Szentesre visszatérve az 1816 márciusi tisztújításon a város egyik jegyzőjévé tették meg. A grófokkal folytatandó tárgyalásokra a város mindig Borost küldte ki. Az uradalom emiatt veszedelmes ellenséget kezdett látni benne és 1833-ban támadást indított ellene. Önkényeskedéssel és anyagi visszaélésekkel vádolták meg. A királyi tábla tisztázta ugyan Boros Sámuel, ő mégis le-

gyűlése egyhangú határozattal megerősítette hivatalában.

Szentes 1837 és 1840 között szabad város volt. 1837. április 30-án került sor a főbíróknak, a város első emberének megválasztására. A népgyűlés többszöri közfelkiáltással Boros Sámuel urat főbíróknak életelte. Ám 1840. szeptember 29-én a vármegye törvényszéke megsemmisítette a város eddigi igazgatási rendjét és visszaállította a földesúri törvényhatóságot.

Az 1848–49-es forradalmi átalakulás és fegyveres önvédelmi harc szervezésében is vezető szerepe volt. Kossuth alföldi toborzó körútjának egyik állomásaként 1848. október 1-jén Szentesre érkezett. Katonai parancsnokul Müller Lajost, polgári biztosul Boros Sámuel nevezte ki. Az éjszakát Boros lakásán töltötte. A nemzetörök Müller és Boros vezetésével Aradra vonultak és részt vettek a vár körülrészében, ostromában.

A következő tisztújításon Boros Sámuel „roppant többséggel” polgármesterré választották. Polgármesteri működésének legfőbb eredménye az 1849-es évfordulóján a város

volt. A bukás után az üldöztetést természetesen nem kerülhette el. A császári csapatok elől sikerült ugyan elmenekülnie, de személye nem került feledésbe. Az ekkor már 63 éves hazafi valószínűleg önként jelentkezett a haditörvényszék előtt.

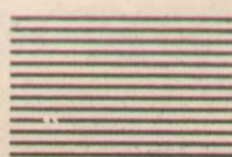
„Felségárulás bűntette miatt, a lázadás által okozott károk jóvátételéért teljes vagyonelkobzás mellett kötél általi halállal kell bünhődnie.” Így szólt az ítélet 1851. október 1-jén, végrehajtására nem került sor. Négyévi várfogság lépett helyébe, amit a josefstadi börtönben töltött le. Feltehetően 1855 őszén szabadult. Többéves hányattatás után, 1860 őszén feleségével együtt hazaköltözött Szentesre.

Az ősz hazafit a tiszántúli járás — ahová Szentes is tartozott — fősolgabírójává választották, majd az 1861. évi választáson harsogó eljenzés közepette kiáltották ki Boros Sámuel Szentes város országgyűlési követének. Ám az uralkodó augusztusban feloszlatta az országgyűlést. Boros Sámuel ismét felkerült a megfigyelés alatt tartandók listájára. Az újabb zaklatások elkerülése végett teljesen visszavonult a közéleti szerepléstől.

Küzdelmes élete 1866. december 27-én ért véget. 79 éves korában.

kulturális magazín

1989. — május hó — 5. szám

Májusi majális

Május elsején az Ifjúsági park színpadán délután 9.30 órától délután 6 óráig színes majális szervezők. A délutáni folyamán térzenét ad a Művelődési Központ Fúvószenekara. Lehoczy Zsuzsa showmisorát láthatják Csuka Mónika, Pfeifer Mária és a Szivárvány Táncező közreműködésével, valamint bemutatkozik a Művelődési Központ citerazenekara, táncklubja és bábesportja. A Helyőrségi Művelődési Otthon jazzballet csoportja és a Spartacus karateszakosztálya. Délután két órától amatőr zenekarok mutatkoznak be, 5 órától Szekeres Tamás és együttese játszik. Este hét órától a Művelődési és Ifjúsági Házban discó várja a fiatalokat Gulyás János vezetésével.

Az Ady Endre utcai Művelődési Házban délután szimultán sakkverseny lesz, délután 15 órától pedig a Szegedi Nemzeti Színház művészei adnak elő nótá és operett összeállítását.

ORGONAHANGVERSENY

1989. május 22-én 19 órakor a Református Nagytemplomban Karasszon Dezső orgonaestjét hallhatják az érdeklődők.

Karasszon Dezső szentesen született. Orgonaművészi tevékenysége mellett zenetudományt is foglalkozik. Kutatásai kiterjednek a barokk zene körhő előadásmodjára. E témakörben több szak-könyvet fordított magyarra. Hanglemezein is e korszak zeneszerzőinek műveiből játszik (Frescobaldi, Bach, Kerl stb.).

Rendszeres közreműködője a régi zenei fesztiváloknak. Jelenleg a debreceni Református Kollégium és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára.

Táncanfolyam

1989. június közepén 42 órás hagyományos táncanfolyam indul. A heti 2x3 óra keretében a jelentkező középiskolás és nyolcadikos tanulók a fox, tango, cha-cha, rock stb. alapjait sajátítják el. A nyári táncanfolyam, ami eddig is nagyon népszerű volt a tizenéves fiatalok körében, az Ady Endre utcai művelődési házban lesz. Előzetesen érdeklődni a Művelődési és Ifjúsági Házban lehet. Beiratkozás a helyszínen lesz a később megjelölt időpontban.

Kiállítások

Kossuth tér 5. I. emelet

V. Országos Aktfotó Kiállítás

1989. május 6-án 15 órakor megnyitja: Eifert János fotóművész, a díjakat Szirbik Imre táncscenarista adja át.

Ötödik alkalommal hirdették meg a pályázatot és rendezik meg a legjobb fotók kiállítását a fotózás jubileumi évében a Szentesi Művelődési Központ munkatársai. Ezúttal 58 szerző 510 képéből válogathatott az igen rangos fotóművészeti állás zsűri — Balla Demeter, Csák Miklós, Eifert János, Jung Zsuzsa és Módos Gábor.

A zsűri döntése alapján 30 szerző 119 képét mutatják be a szentesi kiállításon és ezen kívül régi fotós hagyományt felelevenítve, a zsűri tagjai és néhány alkotásukkal bemutatkoznak a tárlatot látogató közönségnek. A legjobb alkotók különböző díjakban részesültek. Kiemelt fődíjat kapott a pályázatra bejelentett műveit Wágner Ferenc. Első díjat kapott Csabai István. Második helyezett Katona Bálint lett és harmadik díjat András Tamás és Nagy Péter kapták. Különdíjban részesült Besztercei Ferenc: Fekete és fehér, Dobosy László Falak I-III. sorozata és Göbölös László Zsákban hálál című képe. Oklevelet kaptak: Kuchta Nándor, Kotnyek István, Horváth Ibolya, Pawel Janczaruk és Valeri Parhomenko.

Lassan hagyománnyá válik az aktfotó kiállítás városunkban. Az idén valamivel kevesebb fotós küldte el alkotását, de a legkiválóbb aktfotósok közöttük vannak, így a kiállítás változatlanul magas színvonalú. Pilinszky Jánost idézve: „A művészetben csak az szárnyal, ami földhöz ragadt.” Ez a gondolat éppen az emberi test ábrázolásánál óhatatlanul eszünkbe jut, különösen a kiállításra kerülő fotókat megtekintve. Itt egy sajátos átváltozás történik a modellel, a képekből igaz és emberi megfogalmazás tükröződik, hiszen az emberi test a szépség egyik forrása. Igényes és izgalmas alkotások kerülnek bemutatásra, amit jó szívvel ajánlanak a tárlatot látogató közönségnek.

Filmtéka

Május 10-én: Eper és vér. Színes amerikai film.

Május 17-én: Ezek a fiatalok. Zenés magyar film.

Május 24-én: Egészéjszakai erotikus. Magyar filmvígjáték.

Május 31-én: Széplányok. Színes magyar film.

Népi vásár

A hagyományos népművészeti kirakodóvásárt az idén június 4-én rendezik meg a Kossuth téren. Előreláthatóan 40–50 vásárosz kintálja portékáját reggeltől délutánig. Köztük fazekasok, kosárfonók, játékkészítők és más mesterségek legjobb képviselői. Délután 10 órától és délután kettőtől fellép a Csongrádi Alföldi néptáncgyűjtés, a citerazenekar, a Művelődési Központ bábesportja és a Horváth Mihály Gimnázium tanulói adnak elő egy vásári komédiát.

MŰVELŐDÉSI HÁZ

Kiállítás: Válogatás a fotósakkör tagjainak munkáiból.

Rendezvények: május 1-jén: 9 órától sakk-szimultán Balogh Sándor sakkozóval, 15 órától népszerű opera-, operettszínház, magyar-nóták a Szegedi Nemzeti Színház művészeinek közreműködésével.

Május 9-én: 16 órakor a Hallássérültek klubjában: anyák napi köszöntő teadélutánal egybekötve.

Május 14-én 9 órakor: megyei I. osztályú sakkverseny.

Május 8-án: kertbarátok köre, 19 órakor: Környezetkímélő növényvédelem címmel Petri István agrármérnök (RHÖNE cég) tart előadást.

Május 22-én 19 órakor: Fajtapolitika a természetben. Dr. Faragó László (kertészeti kutató) igazgató előadása.

Nyugdíjasok klubja: május 5-én 15 órakor: Ünnepi köszöntő anyák napján, közreműködik a Városi Szövetkezeti Bizottság énekkara, Balázs András karnagy vezetésével.

Május 12-én 15 órakor: Történelmi emlékek Morvaországban. Magyar László diavetítéssel egybekötött előadása.

Május 19-én 15 órakor: Ismeretterjesztő előadás.

Május 26-án 15 órakor: Teadélután, közreműködik: Bugyi László és Sülyös Imre.

A kiállítás megtekinthető 1989. május 6-tól — június 4-ig, hétfő kivételével, naponta 10–13 és 15–18 óráig.

Művelődési és Ifjúsági Ház

Április 21-től május 31-ig szentesi amatőr alkotók művei láthatók keddi kivételével naponta 9–21 óráig. Közös a kiállításon szereplő amatőrökkel, hogy műveikkel először lépnek nyilvánosság elé. A szervezők kéri az érdeklődőket, hogy fogadják szeretettel Magyar Mária, Ménési Ilona, Török Katalin, Török Lászlóné és Starkné Máté Judit festményeit és grafikáit.

Művelődési Házban (Ady Endre utca 36.) május 1-jétől ismét a szentesi Fotóklub újabban készült munkáiból láthatnak válogatást.

Képzőművészeti kincsek

Már többször hírt adtunk arról, hogy Katona Kiss Ferenc festőművész, képzőművészeti alapítványt hozott létre. Ennek gondozásával a Szentesi Városi Tanács Művelődési Osztályát bízta meg. Az alapítvány kuratóriuma 1989. március 16-án alakult és tartotta első ülését. A kuratórium elnöke Tóth Attila, a megyei művelődési osztály főelőadója.

Az alapítvány teljes neve: Katona Kiss Ferenc és neje, Turi Júlia alapítvány.

A pályázati kiírás 1989 tavaszán jelenik meg a művészeti szakfolyóiratokban és napilapokban. A képek beadási ideje 1989. szeptember 30. A kuratórium októberben értékeli a képeket. A zsűriben megyei művészek vesznek részt. Az eredményhirdetés október 20-án lesz. A pénzdíj átadását 1990. januárjában ünnepélyes keretek között tervezik.

A díjazott művész egy alkotását a városi tanácsnak ajándékozza majd. Ebből évek alatt értékes gyűjtemény keletkezhet. A gyűjtemény gondozását is a kuratórium vállalja. Mind a díjazott művészek képeinek, mind Katona Kiss Ferenc köztulajdonba kerülő alkotásainak a művelődési központba épülő, volt zsinagóga lesz a méltó, végleges helye.

Az alapítványtevőket kettős szándék vezérelte: egyrészt az, hogy segítse a pályakezdő fiatal, tehetséges képzőművészeket, másrészt pedig az, hogy gyarapodjon a város festészeti

Tóth József Színházterem

Május 11-én 19 órakor a Népszínház társulata mutatja be Schöntan—Kellér—Horváth: A szabin nők elrablása című zenés bohózatot.

Vége ismét egy zenés komédia, mondhatják a nézők. Bár a Schöntan-testvérek immár „örökbecsű” műve évtizedekkel ezelőtt olyan korban mulattattott, amikor a színészetnek kevés becsület jutott, ha nem „kőszínház” volt az otthona. A csillogó pálya a mindennapos létért vállalt vándoréletben komédiás mester-séggé vedlett.

Rettegéi Fridolin ripacs színigazgató — ha nem is ezen a néven — ismert figurája volt a falu világának és az olyan vándortársulat, mint amilyen „A szabin nőkben” megjelenik, a maga mulatságosságában valóságot tükrözött. A történetnek mégsem ártott az idő, a vándor-színészek világát idéző szerelmi és egyéb bonyodalmakban bővelkedő, lírával átszőtt bohózat a ma nézőjének is remek mulatságot tartogat.

Tóth József bérlet ötödik előadása.

Május 12-én 10 és 14 órakor a Micimackó bérlet előadásaként láthatják a gyerekek Marsall László: Sziporka és a sárkány zenés meséjének.

„Repül, repül sziporka, / aki hintán nyikorga, / ha akarom sziporgok, / ha akarom nyikorgok, / vagy firkok vagy forgok.”

Ezzel a versikével lendül be a színpadra a kis királylány, egyenesen a Napász a nagyot-halló inas közé, akik a Napot akarják égi útjáról eltéríteni, nehogy felvirradjon a holnap hajnal, amikor is tudvalevően előjő a Sárkány, hogy Sziporkát elrabolja. Am Sziporka csöppet se bánná már ezt a kis változa-

Pantomim-előadás

A Szentesi Tóth József Színház teremben vendégszerelt április 13-án a Dominó Pantomim Egyesület. A fiatal pantomimművészek a Mandragóra című komédiát mutatták be. Az előadás alapjául Machiavelli közismert műve szolgált, amelyet sok humorral és sok tehetséggel állítottak színpadra. A nagy sikerű szentesi bemutató közönsége nagy tapssal honorálta a rendkívül érdekes és igen magas színvonalú produkciót. Az izgalmas előadás jól ötvözte a mozgásművészetet, a mimikát és a zenét.

tosságot, elege van a nagybögzésből, a káposztalevél-hímzésből, s a többi macerából, apja szerető, ám kissé unalmas udvarában. Annál kevesebb kedve van a rabláshoz Sutyinak, Sadrinak és Satamatának, akik a három név és jócskán különböző karakterük ellenére egyetlen sárkány fejei: ők boszorkány-mami, és a nagy fölcseperedett Bubukája. De hiába a Napász furfangja és a Háromfejű ördököse: a rablás, ahogy annak a mesében lennie kell, végbemej. Jöhet most már a szabadító lovag, a lányért s a fele királyságáért. Jön is: de lám, Ö inkább egész királyságot, és fele királylányt szeretne, és egyébként is egy ronda, ellenszenves bádogmaskara.

Marsall László mulatságos meséjében minden egy kicsit másként van, mint megszoktuk, de azért a végén, ha váratlan úton-módon is, győz az igazság és a jó. A darabot elsősorban 6–12 éves gyerekeknek ajánljuk, ám groteszk helyzetei, fanyar humora jó szórakozást ígér minden korosztálynak — még a gyerekeket kísérő szülőknek is.

Május 15-én 19 órakor a Mórész Zsigmond bérlet ötödik előadásán a Szegedi Nemzeti Színház művészeinek tapsolhatnak a nézők. Janusz Glowacki: Svábhogárvadászat című színdarabja szünet nélkül játszódik.

A lengyel származású szerző aktuális emberi, politikai, problémákat feszeget, egy diszsidens művészhaszpár éjszakai rémálmain szűrve keresztül az eseményeket. A nyomozó hangulatot, a felvillanó emlékek fanyar humora oldja fel, s a színészek igen magas szintű játéka teszi igazán értékessé ezt a színházi estét.

Május 25-én 19 órakor: Lajtai Lajos—Békessy István: A régi nyár című zenés játéka zárja a Tóth József bérlet előadásainak sorát. A Békés megyei Jókai Színház művészeinek játékában a következő eseménysor elevenedik meg:

Máriát, az ünnepezt primadonnát, felkeresi öltözőjében tizenhét éve nem látott, régi nagy szerelme, báró Jankovits János. Annak idején anyagi-társadalmi megfontolásokkal kellett szakítaniuk. Az asszonyt megedzette, megkeményítette a csalódás, de nem felejtette el.

Most itt az alkalom, hogy bosszút álljon azért a „rég nyáért”. Minden színésznői eszközt beveti, hogy magába bolondítsa János rajongó természetű fiát, Miklóst.

Miután sikerül meghírsítania a fiú eljegyzését egy jó partinak ígérkező előkelő kisasszonnyal, fölényes-kioktató hangon hűti le az előzőleg alaposan feltűzött fiatallembert. Arról azonban gondoskodik, hogy a megzavart lelkű Miklósnak hamar akadjon vigasztalója. Mária Svájcban neveltetett lánya, Zsuzsi kellő pillanatban érkezik. Hiába a báró minden mesterkedése, gyermekeik boldogságát Mária nem engedi tönkremenni.

A szellemes-ézelmes történet Lajtai Lajos népszerű dallamaival fűszerezve, nagyszerű szórakozást ígér.

Vándorkiállítás

Horváth Zoltán amatőr festő olajképeiből és akvarelljeiből rendezett vándorkiállítás májusban a következő helyeken látható.

Május 2–9-ig: a Március 21. Kollégiumban, május 9–16-ig: a Baromfifeldolgozó Vállalatnál, május 16–23-ig: a Ruhagyár Szentesi Üzemében.

Stúdióelőadás

1989. május 3-án 19 órakor a Művelődési és Ifjúsági Ház pódiumtermében mutatja be a Tóth József Színház társulata, Eszterházy Péter: Török című darabját.

Az MTA Soros Alapítványa által támogatott színház, Buch Hunor vezette társulatának új és új vállalkozásairól, többször hallhattunk a közelmúlt rádiós, televíziós műsoraiban. A Film Színház Muzsika is több hírből, cikkben nyilatkozott Lezsák Sándor: 80 vödör és levegő és Weöres Sándor: Holdbéli csónakos című darabok színreviteléről.

Érdekes próbálkozásnak lehet tanúja, átélője ezen az estén minden néző, s foglalkoztatást: hogyan értékeli ezt a kezdeményező, újszerű

Szabadság Filmszínház

Május 4-10. (8-10-ig 20 óra) *Commandó*. Színes, magyarul beszélő amerikai kalandfilm. 16 és 18 óra: *Az új földesúr*. Színes magyar film.
Május 11-17. (11-13-ig 16 és 18 óra, 16-17-ig 16 óra): *Afrika express*. Színes, magyarul beszélő olasz kalandfilm.
Május 11-13. 20 óra: *A pokol katonái*. Színes, magyarul beszélő amerikai film.
Május 16-17. 18 óra: *Recsk 1950-1953*. (Egy titkos kényszermunkatábor története) Magyar film.
Május 18-20. 16 óra: *BMX banditák*. Színes ausztrál film.
Május 18-21. 16 és 18 óra: *Mielőtt befejezi röpiét a denevér*. Színes magyar film.
Május 22-24. *Szahara*. Színes, magyarul beszélő amerikai kalandfilm.
Május 25-31. (29-31-ig 20 óra): *Vörös zsaru*. Színes amerikai akciófilm.
Május 29-31. 16 és 18 óra: *Isten akaratából*. Színes magyar film.
Előadások kezdete: du. 4, 6, 8 óra.

KIS MATEMATIKUS

A Bolyai János Matematikai Társaság és az Országos Pedagógiai Intézet általános iskolásoknak versenyt rendezett. Az iskolai felmérések után a megyei rajtra a város színeiben három gyerek indult. Közöttük volt *Mészáros Attila 8/a-s* a Damjanich iskolából. Bejutott a 105 fős országos mezőnybe. Ott az 51. helyezést ért el. Öt kerestük fel két óra közötti szünetben.

- Mondd Attila, miért szereted a matematikát?
- Talán azért, mert szorosan kapcsolódik a fizikához.
- Téged a fizika is érdekelt?
- Igen. Minden tudomány.
- Mi szeretnél lenni?
- Nem tudom. A fizikustól az építészmérnökiig mindenre gondoltam.
- Hova jelentkeztél továbbtanulni?
- A Szegedi Ságvári Endre Gimnázium matematika – fizika szakára.
- Jó edzett testalkatod van. Sportolni is szeretsz?
- Igen. Most lettem első grundbirkózásban. Ezenkívül úszok és karatezok.
- Tehát minden idődet elmegy sportra, tanulásra?
- O, dehogya! Az apukám kőműves. Gyakran odaszólit maga mellé téglát hordani, maltert keverni.
- Kulcsár Mónika 8/b-s tanuló szintén a Damjanich utcai iskolából nyelvhelyességi városi versenyt nyert. Ezzel bejutott a megyei legjobbak közé.
- Nehéz mérkőzés volt itt helyben?
- Igen. Egy erős feladatlapot kellett kitölteni.
- Ragyogó fogalmazást írtál, miről?
- A májusi esőről.
- Szeretted a természetet?
- Nagyon. Sok könyvet olvastam már, ami az élő környezetünkkel foglalkozik.
- Te hol tanulsz tovább?
- A Közgében, számviteli szakon.
- Ez hogy jön össze a természeti csodáival?
- Úgy, hogy a matek a másik kedvenc tantárgyam.
- Izgulsz a megyei „futam” előtt?
- Még a feladatokat nem látom, addig igen. Bár tavaly az általános iskolások megyei tanulmányi versenyén — matekból — ezüstérmes lettem.

Klubmozi

a Művelődési és Ifjúsági Házban

Májusban két amerikai filmet vetítenek a Klubmozi.

Május 8-án, hétfőn: *Rocky Horror Picture Show*. Jim Charman rendezésében, Tim Curry és Susan Sarandon főszereplésével készült ez a legendás show, amely a horror és a pornófilmek remekke szabott paródiája.

Május 22-én, hétfőn: *Tron, avagy a számítógép lázadása*. Ez a film egy fantasztikus történetet perget le előttünk: a sikeres komputerjáték tervező programjait elloppják, de akad egy segítő: a Tron nevű program. A film a sci-fi rajongóknak jó szórakozást ígér.

A vetítések este 7 órakor kezdődnek.

Néptáncanfolyam. A Művelődési és Ifjúsági Házban még március hónapban néptáncanfolyamot szerveztek általános iskolások részére. A felsőtagozatos tanulók a néptánc alaplépéseivel ismerkednek meg május végéig. A foglalkozásokat két tehetséges csongrádi táncos vezeti: Eszteró Endre és Eszteróné Georgiades Márta. A tervek között szerepel, hogy szeptember végén újabb táncanfolyamot hirdetnek fiatalok részére. A későbbiek során pedig néptáncsoportot kívánnak megalakítani a Művelődési Központ munkatársai. (Fotó: Szatmári Imre)

Buzogány — páka

A Szentesi Élet márciusi számában megjelent tanácsulási vitához az alantakat fűzöm hozzá városunk címerével kapcsolatban. A rómaiaktól eredő mondás, hogy „teher alatt nő a pálma”.

Igy lett a pálma a növekedés, fejlődés, újrakezdés, megújulás jelképe címerünkben és például Debrecen címerében is. Tudnivaló ugyanis, hogy a török idők alatt Szentest ötször pusztították el, égették föl, de a Kurca nádasaiba menekült lakosság mindannyiszor újraépítette, új életet kezdett, növekedett és fejlődött a város.

A „buzogány” vagy „páka” pedig a Kurca egyik növényének, a gyékénynek termése és jelképezi a Kurca menti nádas-sásos területeken megbújt lakosság többszöri megmenekülését a veszedelmek elől. Ezért kell a város eredeti címerét a tanács-vb által bevezetett jelenlegi módosítás nélkül visszaállítani

Nagy Károly

Lajtha László Zeneiskola

Március 31-én az Állami Zeneiskola felvette Lajtha László zeneszerző nevét. Nagy János igazgatótól megkérdeztük, miért döntöttek e név mellett?

— Azért, mert mint zeneszerzőnek — Lajtha Lászlónak — ott a helye a ranglistán Bartók Béla és Kodály Zoltán mögött — mondotta az igazgató. A Lajtha-művek először 1930-ban jelentek meg Párizsban. A franciák már akkor megismerték, megszerették muzsikáját. Itthon az 1950-es években szélsőséges formalizmussal vádolták. A szakmuzsikusok nem fogadták el, elutasították műveit. Ez a „hazai hontalanság”, kirekesztettség élete végéig fáj neki.

Lajtha László halálának 25. évfordulóján — elsőként az országban — a szentesi Állami Zeneiskola a név felvételével felvállalta a mester magyarságát. Ugyanakkor a magyar zene európaiságát.

SZÁMÍTÓGÉPES TALÁLKOZÓ

A Művelődési központ számítógépes klubjai ismét számítógépes találkozót szerveznek 1989. május 6-án (szombaton) 10—15 óráig a Művelődési és Ifjúsági Házban.

A programból: bemutatkozik az Amiga adó-program ajánlata, bemutató a Mikro 89 nyertes szentesi programjaiból, tapasztalatsere a számítástechnikáról, programbörze 15 géphelyen Amiga 500, C—128, C—64, C+4, Spectrum — továbbá előzetes igény alapján —, Primo, Atar, MT—1080 Z gépeken.

Szentesi 425. évfordulója

**OPPIDUM
425
SZENTES**

A 425-ös Emlékbizottság sok társadalmi munkával, városunkért érzett felelősséggel dolgozik az ünnepségsorozat sokszínű és méltó lebonyolításáért. A 24 tervezett program közül szólnak azokról a kiállításokról, amelyek bizonyára a lakosaink közül mások érdeklődését is felkeltetik. A Koszta József Múzeumban nagyszabású kiállítást rendezünk „Szentesi és környéke a honfoglalástól 1849-ig” címmel. Emellett helytörténeti kiadványokat mutat be a városi könyvtár kiállítása. A helyi önkormányzat klubban fotókiállítás nyílik szentesi amatőr művészek munkáiból. Városunk egyetlen mozijában helyi vonatkozású mozitörténeti dokumentumokat és filmeket mutatnak be.

Az évforduló alkalmából városi képeslap, postai emlékbélyegző és emlékérem kiadását tervezik. Emellett különböző sportrendezvényekkel szeretnék valamennyi állampolgárunk érdeklődését felkelteni. Az ünnepségsorozathoz kapcsolódóan a levéltár, a HNF, a városvédő egyesület szervezésében városunk ősi címeréről vitákat rendezünk. Ezt egy kiadvánnyal is segítjük, amely tartalmazza a város címertörténetét szakvéleményekkel, érthető, népszerű felvilágosító formában.

Elgondolásainkhoz településünk intézményeinek és üzemének egy része már hozzájárult — valószínűleg e lap hasábjain is megjelent felhívás nyomán. Szeretnénk, ha azok a gazdasági egységek, akiknek anyagi lehetőségeik ezt engedik, szívügyüknek tekintnék, támogatnák elképzeléseinket. Különösen fontosnak látszik a címertörténeti kiadvány megjelentetése, amelyhez az anyagi fedezet jelenleg nem áll rendelkezésünkre.

A kölcsönös előnyök biztosításával lehetne vállalkozni e probléma megoldására. A levéltárban megtalálható a program részletes leírása, s az ott dolgozó munkatársak mindenkinek szívesen állnak — teljes körű információval — a rendelkezésére. Később azonban a készülő műsorfüzetet is valamennyi érdeklődőhöz eljuttatjuk.

Az volna jó, ha egyre szélesedne azoknak a köre, akik a jelen gondjainak megoldása mellett a múlt minél teljesebb, történetileg hiteles feltárását és bemutatását közös feladatnak tekintik.

Kárpáti Lajos

Videomozi

Május 7-én: *Kari Swenson elrablása*. Színes amerikai film.

Május 14-én: *Vakáció Mallorcán*. Színes, magyarul beszélő francia filmvígjáték.

Május 21-én: *Végzetes látomás I-II.* Színes, magyarul beszélő amerikai bűnügyi film. 16.30 és 19 órakor.

Május 28-án: *Mississippi fekete angyala*. Színes.

Koszta József Múzeum

(Széchenyi liget)

Nyitva: keddtől szombati délután 2—6 óráig, vasárnap és május 1-jén délután 10-től délután 6-ig. Hétfőn, valamint május 2-án és 3-án a kiállítások zárva tartanak.

Régi, állandó kiállítások: — A szentesi népelet — etnográfiai bemutató a tanyás gazdálkodás és a vízi életmód köréből. Papp Imre néprajzi gyűjtő relikviái. — Görögök a Tiszántúlon — iparművészeti bemutató az Alföld görög ortodox templomainak könyvtárgyaiból, a Szentesi Szent Miklós Magyar Ortodox Templom videós bemutatásával.

Újjárendezett, állandó kiállítás: — Koszta József festményei — a „Koszta Teremben”. Az épület külső-belső felújítása befejeződött, a Múzeumi Világnap, május 18. alkalmából valamennyi Koszta-alkotás (35 db) együtt látható újra.

Újonnan nyíló, időszakos tárlatok: — Derzsi Kovács Jenő Centenárium — a Zolnay—Derzsi tanárinasztia legifjabb, legemlékezetesebb alakja, zeneszerző, népdalgyűjtő, közéleti ember születésének 100. évfordulóját ünnepeljük. Az év végéig nyitva tartó tárlat a múzeum kamaratermében látható a Múzeumi Világnaptól (május 18.) kezdődően. — Fridrich János fotográfus emlékkiállítása — halálának 30. évfordulójára legszebb fényképeiből, mesterségbeli szerszámaiból, és különös, aktív művészeti pártoló mecénás tevékenységének dokumentumaiból rendeződik a tárlat, melyet Fridrich János amatőr festményei egészítenek ki.

Rendezvények: — május 18-án, a Múzeumi Világnapon tartja szokásos „nyílt napját” a múzeum, amikor a hétvégi ünnepi műsort előkészítő munkához társadalmi felajánlásokat várunk. Az épület környékének takarítására, belső csinosítások, és három új időszakos tárlat szakmunkáikhoz minden dolgozónak kéne jutni munkát. Május 20-án, szombaton du. 3 órakor dr. Böszörményi Ede ny. ref. lp. (Hódmezővásárhely) nyitja meg Derzsi Kovács Jenő (1889—1969) és a Zolnay—Derzsi tanárinasztia centenárium kiállítását a múzeum kis kamaratermében, — kb. fél 4 órakor Kristó Nagy István, a Magvető Könyvkiadó főszerkesztője nyitja meg Fridrich János fotográfus emléktárlatát, és szabadelőadást tart a Koszta Teremben „Szentesi. Iskola utca a 20-as években” címmel. Az előadás egy közismert népdal hangzó anyagának átváltoztatásait követi nyomon. Azonos szöveggel, de más-más dallamra énekeltek szalagra egymáshoz közel élt adatközlők. A néprajzi különlegesség okát Elekes József mind-szent halász segítette megfajítani... Május 21-én, vasárnap, a világnapi események a Felsőpart Református Templomban (Jókai utca 71.) folytatódhatnak, ahol délután 9 órakor kezdődő Ünnepi Istentiszteleten bemutatásra kerül Szánthó Lajos múzeumbarát zeneszerző orgonavariációja a XC. genfi szoltára: „Te benned bizunk...” Orgonán előadja Karasszon Dezső, közreműködik a református énekkar. Ezt követően kb. fél 10-től nyilvános presbiteri ülés keretében három előadás hangzik el, és ezekkel nyílik meg a templom oldalhajóiban látogatható múzeumi kiállítás a 75. évvel ezelőtti építkezésről. dr. Böszörményi Ede: „A templom helyének és első lelkészének kiválasztása”. Gerle János: „A templomépítő Dobovszky József István munkássága a korabeli irányzatok tükrében”. (Videós) Karasszon Dezsőné: „Mi élteti a templomot, és mit éltet a templom?” (Valamennyi újonnan nyíló kiállítást Rózsa Gábor muzeológus rendezte, és Vigh László, valamint Arató Máttyás restaurátorok készítették.)

Új szerzeményeink: Babinszki Tamás (Koszta J. u. 5.) egy 1927-es ezüst pengőst ajándékozott a numizmatikai gyűjteménynek. Dobozai András ny. igazgató (Békéscsaba) az 1950—1961 között Szentesen gyűjtött Koszta-anekdótotkat írta meg. Hankó Lászlóné (Nagygyörgös u. 6.) régi szentesi levelezőlapokat és egy cserkész-jambory grafikái lapot ajándékozott. Hegyi Józsefné (Klauzál u. 1/4.) Halász Szabó Sándor szentesi festőművész egy paritásos alkotását adta el. Kiss Sándor (Bocskai u. 23/A.) Dékány kőművesmester hagyatékából több fényképet és dokumentumot ajándékozott. Tar Szilveszter (Kossuth tér 5.) Arató János szentesi festőművész teli tájképét adta el a múzeum gyűjteményének.

Időben: május 12-én nyílik meg a Pesterzsébeti Múzeumban a szentesi „Dóczi-kádarműhely” c. kiállítás, melyet Nagy Vera rendez. Drahos István és Nagy Árpád grafikáit a Hatvani Galéria mutatja be, előreláthatóan júniustól szeptemberig. A Koszta József Múzeum cehes anyaga részt vesz Szegeden a Fekete Házban szerveződő „Céhek Csongrád megyében” c. kiállításon.

Megjelent: Egy Mária: Koszta József című reprezentatív albuma, a Magyar Mesterek sorozatban, a Corvina kiadásában.

Művelődési és Ifjúsági Ház

Disco 19—23 óráig: május 1., 6., 13., 20., 27-én, vezeti: *Gulyás János*. Május 12., 19., 26-án, vezeti: *Hossó Csaba*.

Klubmozi: május 8-án 19 órakor: *Rocky horror picture show*. Színes amerikai film. Május 22-én 19 órakor: *Tron, avagy a számítógép lázadása*. Színes amerikai fantasztikus film.

Játékdelelőtt május 13-án és 27-én. Vezeti: Kispál Katalin. Május 3-án 19 órakor: *Eszterházy Péter: Töredék*. Stúdió-előadás.

Május 5-én 19—24 óráig: a Horváth Mihály Gimnázium ballagóbálja.

Május 6-án 10—15 óráig: *Számítógépes találkozó*.

Szegedi zenekar hangversenye

Az Országos Filharmonia és a Szentesi Művelődési Központ közölgényei bérletsorozatának utolsó hangversenyt rendezték meg április 11-én a Tóth József Színházteremben. A koncerten közreműködött a Szegedi Szimfonikus Zenekar, vezényelt: Kovács János. A hangversenyen a hegedűsziót Peter Hihlica, cseh-szlovákiai művész játszotta. A programban Weber, Mendelssohn, Debussy, Ravel művei hangzottak el. A koncerten a műsorismertető Meszlényi László volt.

Városi dilemma: gyógy-idegenforgalom vagy gyógy-nyugalom?

A Petőfi Szálló viharvert külseje

A Csongrád Megyei Vendéglátó Vállalat szentesi kirendeltségén Murányi Árpád vezetőt is meglátogattuk „idegenforgalmi körutunkon”

– Nem bántani akarom, de a vendéget inkább elriasztja, mintsem csalogatja a Petőfi Szálló omladozó külső burkolata.

– Ez csak részben igaz. Mert azokat a külföldieket, akik már ismernek minket, nem zavarja a viharvert külső. Sajnos mi saját erőből ezt az épületet nem tudjuk rendbe hozni. Kellene rá tízmillió! De ha az egyik felét adná a tanács, akkor mi a másikat előkaparnánk valahogy. A megye többi városában a tanács besegít a nagyobb vendéglátó komplexum karbantartásához.

– Most úgy néz ki, hogy ha a tanács nem segít, akkor ez az épület a világ végéig így marad?

– Nem merem hangosan mondani, de most egy külföldi „partner” érdeklődik a Petőfi Szálló rekonstrukciója felől. Bízunk benne, hogy összejön.

– Lépten, nyomon azt hallani, hogy az önök éttermei füstösek, zajosak. Az étkezők között jönnek-mennek az ilyen-olyan öltözött vendégek. Egyik ismerősöm is éppen ezért Vásárhelyre vitte át vacsorázni rokonait. Vagyis az a hír járja, hogy kocsmává süllyedt le a városban szinte minden étterem.

– Hogy is védekezzek? A Drink bárunk meghitt, csendes, oda „szűrjük” a vendégeket. Van két külön termünk, ahol ki tudjuk elégiteni a magas igényeket is. Ezek a helyiségek egyébként nincsenek kihasználva. Ha szól a vendég csak két órával hamarabb, mint ahogy jönni akar, mi megterítünk és vár-

juk megfelelő színvonalon, szolid árakkal.

– A szállodai szobák mennyire voltak kihasználva tavaly?

– Szégyellem bevallani. Alig értük el a húsz százalékot. Most jobb az indulás, mert itt laknak az új postaközpont szerelői és a Délép szakemberei. (Ez nem idegenforgalom.) A szocialista turizmus lecsökken, a város vállalataihoz érkező látogatócsoportok száma minimális. A gazdasági élet soványasága begyűrűzik a fizető keresletbe.

– A Vízmű igazgatója azt mondja, hogy ő sok turistát elküldtek helyhiány miatt. Nem gondolja, hogy azért nem jönnek ide, mert alacsony a szolgáltatási színvonal?

– Nézzé ez a szálloda „egycsillagos”. Jelenleg hét fürdőszobás szobánk van. Huszonöt vendéget tudunk bele fogadni. Én a kérdését megfordítanám: azért ilyen a színvonal, mert nincs vendég! Nincs forgalom, nincs bevétel, nincs nyereség! Soroljam még?

– A vállalkozások korát éljük. Valami ilyen lépés nem hozna pénzt a Petőfi konyhájára?

– Bizonytalan helyzetben óvatosak az emberek. Még az OTP tizen-nyolc százalékkal kéri a pénzt, addig odaadják, nem vállalkozásba fektetik. A vendéglátásban tíz százalék haszon mögött igen kemény munka rejlik. Ez a szféra csak akkor éled fel újra, ha a gazdaság elmozdul valahová. Most ennivalóra, ruhára költenek a családok. Az elmúlt öt évben a hétfői étkezettetésünk is siralmasan visszaesett.

– A gyógyfürdő fellendülése jelentene önöknek valamit?

– Bízom benne, hogy igen. Ha több külföldi jönne, nőne a fizetőképesség keresletünk.

Motel és a vendég

Az IBUSZ irodájában Siposné Magyar Anna, kirendeltségvezetővel is az idegenforgalom lehetőségeiről beszélgettünk.

– Immár tizenhat éve ezen a területen dolgozik. Amikor kezdett, akkor már megvolt a termálfürdő ugye?

– Igen, persze. Én nem akarok most hősnek látszani, de jónéhány-szor felkerestem a tanács akkori vezetőit, hogy ne hagyjuk ezt a nagyszerű lehetőséget csak úgy elveszni. Javasoltam, hogy kérjünk fel téveszket, hogy körülötte vegyék meg az öreg házakat. Építsenek motel és mi hozzuk bele a vendégeket. Akkor már nagyon jött Jugoszláviából az idegenforgalom Gyulára. Onnan akartam elcsábítani a vendégeket. Írtam is levelet Belgrádba. Eljöttek megnézni. A fürdő akkor még szép volt, de az udvar kicsi, rendezetlen, kopasz. Be kellett látni, hogy ezt így nem szabad árulni. Aztán hagyták a fürdőt, beszállni abba a háromszögbe. Vele

együtt beszállt az idegenforgalom is a várost illetően. Amit azóta a Vízmű csinált, az szép. De csak lövés az események után.

– Mit gondol a gyógyfürdővel fel lehetne rázni a város idegenforgalmát?

– A gyógyturizmusnak van jövője. Ha megépül az elképzelt szálloda, mi szívesen vállaljuk a közvetítést a szállás és vendég között. Csak őszintén félek, hogy nem jön össze. Talán a város vezetőinek most sokkal jobban akarni kellene.

– Milyen lehetőséget kínál az IBUSZ a vendégeknek?

– Van ötvenegy szobánk százkilenc fekvőhellyel. A mi igazi profilunk a kiutaztatás, ha már beutaztatás nem megy. Bár most ez is csak vegetál. A belföldi utakra az áfa is rossz hatással van. A magyar embereknek most kevés pénzük van utazni, kirándulni. Nem szeretem a jóslást, de ez egy pár évig még így lesz. A turizmus egyetlen fejlesztési lehetősége városi szinten a gyógyidegenforgalom – szerintem.

Kemping a ligetben

A Vízmű Vállalat fürdőágazati profiljához immár 25 éve kapcsolódik ilyen vagy olyan formában az idegenforgalom. Jelenleg az uszoda területén 6 kő- és 8 faház, 48 férőhellyel várja a városba érkezőket. A férő-, illetve a fekvőhelyek kihasználtsága tavaly közel 90 százalékos volt. S legalább háromezer turistát elküldtek telítettség miatt. Ezt a feszültséget ebben az évben 150 férőhelyes úgynevezett ideiglenes kemping kialakításával enyhítik.

Am a színvonalasabb vendéglátást megcélózva gazdasági társaság alapítását kezdeményezi, 80 férőhelyes szálloda és étterem építésére a Vízmű.

Tonnes Károly igazgatótól kérdezzük:

– Milyen vendégkört várnak?

– Az utóbbi évek tapasztalatai alapján: nyugat-európai turisták, üzletemberek, illetve szervezett csoportok jöhetnek számításba. Figyelembe véve azt, hogy Magyarországon a nyugat-európai alsó, illetve középosztály kedvelt utazási célpontja. Valamint a kedvelt és egyre nagyobb teret hódító vadász- és sportturizmusnak szeretnénk megfelelő színvonalú helyet biztosítani. Negyven, kettő, illetve kettő plusz egyes szobákat tervezünk. Közöttük apartmanok kialakítását gondoltuk a vállalatokhoz, téveszkekhez vendégekért érkező üzletemberek részére.

– Ételhez, italhoz hogyan jutna a vendég?

– Városunk fejletlen infrastruktúrája miatt a vendégkör ellátását, étkeztetését ott helyben színvonalas – lehetőleg vállalkozási formában működő – étteremnek kell ellátnia. Ugyanott bárt, vagy sörözőt is kell üzemeltetnünk.

– A szórakoztatást miként képzelik el?

– Városunk látnivalója több napos programnak kevés. Ezért saját „programcsomagokkal” lépünk piacra. Gondoltunk arra is, hogy csoportokat viszünk a Szegedi Szabadtéri Játékokra. Vagy az ünnepi hetek rendezvényeire. Teniszturnékat szervezünk, a gyógy-idegenforgalom fellendítése szerepel elképzeléseink között.

– A leglényegesebb mondat még nem hangzott el.

– Az a fő célunk, hogy legyen végre a városban egy olyan hely, ami az ide látogató turista minden igényét – a szállástól az emléktárgyvásárlásig – egy helyen kielé-

Magyarország első naturista központját. A turizmus ez az egyre népszerűbb ága valószínű jó hatással lenne a szálloda forgalmára.

– Mekkora a költségvonzata?

– Tervezett tőzstőke 174 millió forint. A mi törzsbetűnk ebből több mint 52 millió. A megvalósításhoz kft.-t tervezünk. Várjuk az üzemek, vállalatok érdeklődését, jelentkezését. Igaz, hogy ez a befektetés 15–18 év alatt térül meg, de vállalnunk kell! Eddig itt az volt a gyakorlat, hogy a város idegenforgalmi turizmusáról mindenki „nyomta a szöveget”. Rajtuk kívül eddig nem sokat tett senki. Majd látjuk, hogy ezután mi lesz?!

A ligeti üdülőházak hangulatos környéke. (Fotó: Szatmári Imre)

Ismeretlen falvakból híres helyek lettek...

Horváth Istvánt, a Kontavill Gyár gazdasági főosztályvezetőjét arra kértük, mondja el véleményét a város idegenforgalmáról.

– Városunk az elmúlt néhány évtizedben – nem a vállalkozó gyakorlatot követte. Sőt a felismert lehetőségeket is mellőzte. Előttöm szóva tették már több helyen, hogy például nem Szentesen épült fel – Martfűn kapott helyet – a cipőgyár. A sörgyár is csak az ábrándok netovábbja maradt. Ennek az álmos, befelé forduló magatartásnak az lett az eredménye, hogy a termálvízből, a mezőgazdasági – később néhány kommunális – felhasználáson kívül, többet nem profitáltunk.

– Vagyis?

– Elherdálta ezt a lehetőséget Szentes. Abban a harminc évben, amikor még mindenféle elképzelésre dőltek az állami támogatások! Ismeretlen pusztákból, kis falvakból híres fürdőhelyek lettek: Dombóvár – Gunarason a libalegelőn. Karcag – Berekfürdőn a határban. Tiszakécskén, Kerekdombon vagy a szomszédban Cserkeszőlőn. Nem beszélve Gyuláról, ami fürdővá-

forgalmi „főhelytől”. S lám, ma van idegenforgalma, nyári kulturális rendezvénysorozata. Még nekünk?

– Itt a tisztasági fürdő épült.

– Igen. De hol? Olyan szerencsétlen helyen, hogy fejlesztése semmilyen lehetőség sincs. Vagyis az teljesen kizárt dolog, hogy ez a felújított szép épület, centruma, vagy része legyen egy üdülő, esetleg idegenforgalmi komplexumnak. Ez bizonyítéka annak, hogy a fürdő építésében a döntéshozók – egyszerűen – nem ismerték fel a termálvízben rejlő óriási lehetőségeket.

– Most úgy néz ki, hogy új lendületet kap a városi turizmus.

– Még most sem késő. De tényleg, igazából lépni kell! Igaz, ez kockázatot hordozó vállalkozás. Hiszen a gazdasági helyzet olyan, amilyen. A város megannyi lehetőséggel rendelkezik. Lassan a szó igazi értelmében is Tisza-partiak leszünk. A ligeti strand, a sportpályák a városközponttól csak közhajításra vannak. A mozi és egy szalonképes szórakozóhelyet kivéve, teljes a város kulturális intézményeinek a sora. Ezek a központban vannak.

„élő” Kurca is külön hangulatos színter lehetne. A városban és környékén több mint harminc termálkút van. Lassan tízéves lesz a hűtőtő. Ekkora lehetősége a nagy Alföldnek nincs együttvéve!

– A tö környékével eddig nem sokat törődünk.

– Egyetlen fát sem ültettünk, pedig már üde liget is lehetne azóta. Megmondom őszintén, az idegenforgalom megeremtésére a legnagyobb lehetőséget a termálvízben látom. Nem értek azzal egyet, hogy egy nagyobb gyógyszállót a ligetben a strand mellett építsünk fel. Beékelődve a környező épületek közé 25–30 év múlva hasonló kritika illetné a mai vezetőket, mint amivel én illetem a tisztasági, illetve gyógyászati fürdő építőit. Az üdülőt, a gyógy-idegenforgalmi létesítményeket a tőhoz kell építeni! Nem szabad abba a hibába esnünk, hogy csak beszélünk, füstölgünk, közben az idő telik és nem csinálunk semmit!

– Napjainkban a fantázia szabad szárnyalásának kemény korlátot szab a szigorú valóság.

– Szükségnek látszó helyzetek-

Rehabilitációs szakrendelő

Legyünk tárgyilagosak. Szentes város az elmúlt évtizedekben nem a turizmusáról lett híres. Am a város alatt különös kincset, magas hőfokú termálvizet rejt a föld mélye. Ami összetételében nagy mennyiségű natrium hidrocarbonatot, népies nevén szódaport tartalmaz.

Dr. Lengyel Sándor, a rehabilitációs szakrendelő vezetője szerint ez a víz szennázációs lehetne, úgynevezett ivókúra gyógymód alkalmazásával gyomor, epe, vesekő betegségek gyógyítására. Jelenleg a gyógyfürdő fő profilja mozgásszervi utókezelés. Ennél a víz hőhatását használják ki. Meleg vízben ugyanis az emberi izmok könnyebben fellazulnak. Célrányított

mozgatás esetén a kezek fogni, a lábak járni tudnak.

Lengyel doktortól ezt kérdezzük:

– Milyen a rehabilitációs szakrendelő egészségügyi háttere?

– Sajnos nem kielégítő. Gyógytornászok hiányoznak. Az egyik kolléga gyese van, a másik vesélyeztetett terhes. Már pedig a gyógyítás meghatározott szakaszában a jó gyógytornász az orvossal egyenértékű munkát tud végezni. Sajnos a helyettesítésük nem lehetséges, mert ebben az országban az ilyen képzés messze lent kullog az igények alatt.

– Ez az épület mennyire kihasznál? (Tudna még több beteget fogadni?)

– A falakon belül teljes a kihasználás. Sőt véleményem szerint kevés a pihenőhely. Egyes kezeléseket helyhiány miatt nem is tudunk alkalmazni. Ráadásul falon kívül sem tudunk terjeszkedni. Azt hiszem, a fürdő építéskor a város vezetői előrelátásból rosszul vizsgáztak.

– ?

– Ami a kérdést illeti, a két szakrendelésen – a reumatológiai és a rehabilitációs kezeléseken – naponta 220–240 beteg fordul meg. Ezt a számot megfelelő személyzeti háttérrel naponta ötven – hetven fővel tudnánk növelni.

– Mennyire látogatott megyehatáron túlról a gyógyfürdő?

– Jönnek hozzánk Kunszentmártonról, Ócsodról, Szolnokról is.

– Tulajdonképpen mit ad – adhat – a betegnek, a családnak, a társadalomnak a rehabilitációs kezelése?

– A betegnek egy baleset vagy műtét után visszaadhatja az önállót állapotot. A család válláról leveszi a beteggondozás terhet. A társadalom esetleg visszakaphatja az egyébként elvesztő munkaerőt. Ez pedig mindenki részéről meggondolandó! Ennek ellenére hazánkban a rehabilitációs utókezelés gyerekcipőben jár.

– Térjünk a tárgyra. El tudná képzelni, hogy ebben a városban fellendül a gyógyturizmus?

– Ezer örömmel. Csak most még sajnos ott tartunk, hogy ha jönne a külföldi beteg, hozná a pénzt és gyógyulási szándékát nem tudnánk hová, megfelelő helyre elhelyezni. En már százszor mondtam, hogy itt Szentesen rehabilitációs gyógyszállót kell építeni.

pusú, kezdeményező emberek. Meg kell adni a lehetőséget nekik – a társasági törvény számtalan új formát is kínál –, hogy ötleteiket, tőkéjüket a város idegenforgalmának a fejlesztésére fordítsák. Tisztelességgel haszon mellett Szentes is, a szentesi ember is jól járhat.

Az oldalt írta:

Építetők, figyelem!

A Szentés és Vidéke
ÁFÉSZ
tűzéptelepei

import csempe,
reklámáras

fenyő falburkoló
(lambéria),

ridegporánhab
szigetelőanyag,
40-50 mm-es

belső ajtók
(NSZK licenc)

nagy választékával
várja
kedves vásárlóit!

Szegvár,
Kossuth tér 6., tel.: 36

Fábiánsebestyén,
Külső dűlő, tel.: 28

Nagymágocs,
Lenin u. 20., tel.: 6.

Új helyen! Új helyen!

Szentés,
Petőfi u. 7. sz.
alatt várja
kedves vásárlóit
**a Skála-Coop
Áruház
műszaki,
bizományi
és kölcsönzési
osztálya**

OTP-ügynökség!

500 forintoként

Skála és ÁFÉSZ-nyereményjegy

Nagy választék!

Új helyen! Új helyen!

Tiszta Volán Szentés
üzemeltetése felvételre keres
takarítónót,
darukötőzőt,
autóbusz-gépkocsivezetőt,
szállítómunkást.

Jelentkezni lehet:
Rákóczi u. 2.

A szentesi Termál KMGTSZ

**takarmánygabonát
(búzát)**

kínál eladásra.

Érdeklődni: takarmányipari
ágazatánál lehet, Berekháton.

MEGNYÍLT A SZENTESI LAKBERENDEZÉSI BOLT

Különböző szekrények, szébbnél szébb kárpitosgarnitúrák,
étkezők, gyermekbútorok, kiegészítő berendezések,
szőnyegek, függönyök, világítótestek között válogathat
a kedves vásárló.

A boltban OTP-ügynökség van.

Nyitva vagyunk: kedd, szerda, péntek: 8-17 óráig, csütörtök: 8-18
óráig, szombat: 8-12 óráig.

Cím: Szentés, Szabadság tér 5-6. (az autóbuszpályaudvarnál).

DOMUS

Pályázati felhívás!

**A Szentési Baromfifeldolgozó Vállalat
pályázatot hirdet**

számviteli osztályvezetői munkakör betöltésére.

A munkakör 1989. augusztus 1-jétől betölthető.

A számviteli osztályvezetői munkakör betöltésének feltétele:

- felsőfokú szakirányú végzettség,
- 5 év vezetői gyakorlat.

A pályázat tartalmazza a pályázó részletes önéletrajzát, eddigi
tevékenységének ismertetését, munkahelyeinek és munkakö-
reinek megnevezését, bérigényét.

Bérezés: B kategóriába sorolt vállalatra vonatkozó jogszabály
alapján, megegyezés szerint.

A pályázatok beküldésének határideje:
1989. május 31.

A pályázatokat a vállalat személyzeti osztályára kell benyúj-
tani, melyet bizalmasan kezelünk.

Lakást akar vásárolni?

Van egy jó ajánlatunk:

Keresse fel a Délépet, mely nemcsak építéssel, hanem a lakások
közvetlen eladásával is foglalkozik.

Nálunk előre eldöntheti hogy hol, hányadik szinten, milyen szoba-
számú lakást kíván vásárolni. Sőt, előre kiválaszthatja lakása csem-
péjét, tapétáját, szőnyegpadlóját és egyéb felszerelési tárgyait.

**Jelenleg Szentésen, a Páva u. 2., 4., 6., 8., sz. alatt kínálunk
eladásra 1,5 szobás 49 m²-es
és 1 + 2 félszoba + étkezős 66 m²-es lakásokat,
1989. évi beköltözéssel.**

Ügynökség: Délép Építésvezetőség
Szentés, Kossuth u. 15. Telefon: Szentés, 37.

„HA TŐLÜNK VESZ, VÁLASZTHATÓ!”

Apróhirdetés

Menyasszonyruha-kölcsönzőmbe
most érkeztek külföldi romantikus ru-
hakülönlegességek nagy választék-
ban. Keddtől péntekig 9-17 óráig.
dr. Bajomné, Szentés, Kossuth u. 13.

Szentés központjában 62 négyzet-
méteres tanács, nem paneles, erké-
lyes, összkomfortos lakásom na-
gyobbra cserélném. Jelige: „Nyári kö-
tözés”.

A Szentési Baromfifeldolgozó Vállalat felvételre keres

50 fő munkavállalót pulykadaraboló üzemébe.

Munkaidő: 14-22 óráig.

Munkabér: kb. 40 Ft/óra — teljesítménytől függően.

Jelentkezni lehet:

Dékány Mihály üzemvezetőnél minden nap 14 órától.

A Szentési Baromfifeldolgozó Vállalat felvételre keres

érettségizett munkaerőt,
állandó éjszakai műszakra

SZÁMÍTÓGÉP-KEZELŐ

munkakörbe.

Jelentkezni lehet: a vállalat számítástechnikai osztályán.

A Termál KMGTSZ felvételre keres

villanyszerelő szakmunkásokat

cserebökényi tehenészeti telepére, karbantartói munkakörbe.

Fizetés: megegyezés szerint.

Jelentkezés: állattenyésztési főágazat vezetőjénél
Szentés, Ilonapart.

A Csongrád Megyei Víz- és Csatornamű

Vállalat Központi Építésvezetősége

mélyépítési munkára

üzemmérnököt vagy technikust vesz fel.

Jelentkezés: központi építésvezetőség, Szentés, Berekhát 11.

A Fémtechnika Vasipari Kft.
azonnali belépéssel felvesz
vasszerkezeti munkákban járatos

lakatos

és hegesztő

szakmunkásokat kiemelt bérezéssel.

Jelentkezés:
az ügyvezető
igazgatónál.

Cím:
6601 Szentés,
Ipartelepi u. 1.

A Csongrád Megyei Tanács Szakosított Szociális Otthona,
Derekegyház

FELVÉTELT HIRDET:

szakképzett ápolói és szobafestő-mázoló

munkakörök betöltésére.

Kezdek jelentkezését is várjuk.

Jelentkezés hétköznap 7-től 15 óráig.

A Szentési Gépipari Vállalat felvételre keres

- ◆ szak- és betanított esztergályosokat
- ◆ hegesztőket és lakatosokat.

Kiemelt bérezés!

Jelentkezés a személyzeti vezetőnél.

TEKINTSE MEG Nyári árukínálatunkat!

MÉTERÁRUK, DIVATÁRUK,
LAKÁSTEXTILIÁK, KONFEKCIÓK,
CIPŐK, GYERMEK ÉS BÉBI RUHÁK,
„KRAJCÁROS” OLCSÓ ÁRUK

ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK!

SZAKÜZLETEINK A VÁROSKÖZPONTBAN

Boldog berkiek?

Az utóbbi idők viharos szelei nemcsak a földből „kitépni” a magyar embert. Nem, mert az ott élő emberek erős gyökérrel kapaszkodnak. De hogyan élnek? Miként jut el a civilizált kor megannyi vágya? Most ilyen szemszögből nézzünk be a Berkébe. A város egyik központjába.

A kövesút végén, a Kurca-híd előtt Molnár Feri bácsiék beszélgetnek. Molnár néni szülei bő fél évszázaddal ezelőtt költöztek ide. Akkor 60–70 éves volt erre. Úgy gondolták, hogy tényleg ez a táj is, hasonlóan a Nagy-hez beépül. Hisz’ annyi szempontból előnyös a terület. Jó a fekvés. Enyhén homokos a talaja. Itt a Kurca. Lehetőség van öntözésre.

Molnár néni egy kicsit büszke erre a kocsutúra. Édesapja – aki bolton, politizáló ember volt – az itteni emberek nevében többször kérte, sürgősen látta, hogy tényleg – hóban, hóban – a hátukon cipelik a szülők orvoshoz a beteg gyereket. Most – napjában többször is – kijön az autóból. Ez összeköti a tanyát a városközponttal.

Régen iskola is volt itt. Két tanezben tanult a nyolc osztály. Még ebben emlékeznek Maróti Mihály és Gerecz Elemér tanár urakra... Az oktatási reform bezáratta a tanyai „tanmehelyek” ajtaját. Így egyrészt többet, másrészt kevesebbet kapnak az alapiskolákból az itteni gyerekek.

A berki tanyákon villannyal világítanak. Molnár néni úgy tudja, tévé.

hűtőszekrény, mosógép minden családban van. Sőt a videomagnó is divat lett erre. Az artézi vízzel azonban komoly gondjaik vannak. Valamikor olaj után kutattak, igazi jó ivóvízre találtak. Egy ideig nagy volt a vízhozam. Most megapadt. Olykor csak csepeg, szivárog. Pedig sok helyen már fúrdőszobát is csináltak...

Van bolt is. Igaz csak pár négyzetméternyi. Ami Bene Lászlóné a kenyértől a hárisnyáig mindent árul itt. Molnár néni tsz-nyugdíjasként a háztájból begyűjti a tejet és el is ad belőle azoknak, akik nem fejenek tehenet. Egyébként sok állat van itt a tanyavilágban. A takarmányt több kilométerről cipelik. Amióta a takarmányértékesítést megszüntették a József Attila üzemegységben.

A kiséri orvosi rendelő építésének igazán örültek. Képebb került ez az ellátás hozzájuk. Dr. Kádár József körzeti orvos egy hónapban kétszer kimegy a tanyákra. Vértnyomást mér, jó tanácsot ad a beteg embereknek.

Most 38 család él a Berkében. Többnyire idős, nyugdíjasok. Ők már ide ragadtak. Pedig nem kényszerítette el sem a társadalom front, sem a természet iratlan törvénye őket. Sőt. Olykor akarva, akaratlan – a Kurca-partra kihordott hulladékkal – ártanak is nekik... Ezek ellenére a tanya, a nyugalom, a tiszta levegő, az emberi szabadság „menctvára”. Egyfajta menedék a feszültségekkel telített, szennyeződésekkel dúsított, zaklatott világunkban.

(j.)

A pótlék ment, a meleg maradt

Gyomorenzimeket ízgató, orrcsiklázó illattal telített a levegő a kenyér körül. Vajon mi sül a kemencékben odabent?

Hajós János pékmester tálcákról zsemleket borigat az óriás tepsikre. Azok pillanatok alatt eltűnnek a 270 fokra fűtött alagút-kemencékben. A szalag másik végén, vagis a kemence ellenkező irányú oldalán a – szép rózsaszínre sült, gözölő zsemle, a késztermékek potyognak ütemesen kifelé. Olyan 30 fokos melegben állnak oda a pékmester mellé. A kérdés jön magától.

– *Bírja ezt az iszonyú klímát?*
– Megszoktam. 1953 óta ezt csinálom.
– *Akkor még a pékek fűtötték a kemencéket és lapdós vetés volt. Nemde?*
– Igen. Az még a „hőskor” volt. Akkor a pékek igazán megdolgoztak a mindennapi kenyérért. Azóta sokat fordult a világ sorsa. A fejlett technológia „betört” a sütőiparba.

– *Mitől lesz foszlós a kenyér?*
– A jó búzából örlött, jó lisztből. Természetesen úgy, hogy mi is hozzáadunk mindent amit igényel.
– *Hányféle kenyeret süntek?*
– Ötféle.
– *Melyik a legkedveltebb a vásárlók körében?*
– A házi jellegű kenyér.
– *Hogyan lehet nagyüzemben házikenyeret sünteni?*
– Úgy, hogy csak a dagasztást bízzuk a gépre. A többi műveletet szakajtást, formázást kézzel csináljuk.
– *Március 15-e előtt, de már azóta is kenyérhiány volt a boltokban. Nem süntek eleget?*

– Mi annyit süntünk, amennyit a kereskedelem igényel. Csak divatba jött – pláne ünnepek előtt – a felelőtlen felvásárlás. Másnap meg mázsaszámra dobálják a kenyeret a kukába. Talán azért, mert csak a friss kenyeret szeretjük.
– *Gondolom a pékeknek mindig friss kenyér van az asztalukon.*
– Rosszul gondolja. Én például csak a kihűlt, picit szikkadt kenyeret fogyasztom. Így vigyázok a gyomromra.
– *A felesége is innen, a kemence mellől ment nyugdíjba?*
– Majdnem negyvenkét évet húzott le, nő léte ebben a szakmában. Több kirúntással és jó nyugdíjjal ismerték el a munkáját. Neki egy kis szerencséje is volt. Mert, amikor még itt volt kaptuk a melegpótlékot.
– *Most?*
– Pótlék nincs, csak meleg van. Ezért is kerülnek el nagyívben a fiatalok ezt a szakmát. Könnyűiparhoz sorolnak minket. Pedig a nyári napokon 40–50 fokos hőségben saját levünkben fővünk egész műszak alatt.

(d.)

Egy üzem kiadó

A napokban érkezett Pestről friss(?) hírekkel Mosonyi Árpád, a Ganz vállalat szentesi üzemegységének vezetője. Itthon minden értesülés nagyon fontos, hiszen már két éve a lét és a nemlét határára kerültek az anyavállalat csődgazdálkodása miatt.

– *Az elmúlt év novemberében óta mi változott az üzemegységben?* – kérdezi Mosonyi Árpádot.

– Ami újabb az, hogy a Ganz-Má-
vag jogutódja sem volt képes megbirkózni a „hagyatékkolt” óriási adóssággal. Nyolcvannal végén felszámolási biztos vette kezébe sorsunkat. A pesti vasúti járműgyárból részvénysárság alakult, ami nem érinti a csatlolt részeket, így minket sem. A bizonytalanság maradt, már szinte ránk kövesedett.

– *Van-e remény a szentesi üzemegység helyzetének rendezésére?*

– Sorsunk továbbra is a felszámolási biztos kezében van, aki értékesíteni akarja ezt a telepet is. Előnyünk – így talán hamarabb akadunk vevőre –, hogy működőképes, könnyen áttekinthető, rugalmas üzem vagyunk.

– *Egyáltalán van-e tőkeerős érdek-lődő?*

– Tudomásom szerint csakis érdek-lődő van. A pillanatnyi helyzetéről nincs tudomásom. Nem látok bele a kártyákba, pedig a felkészültségünkkel mi is sokat segíthetnénk a felszámolási biztosnak. Nekünk ez létkérdés.

– *Erre a kérdésre vonatkozik a biztos kérdése, nevezetesen az, hogy még egy kicsit legyünk türelmekkel és maradjon együtt a dolgozói gárda. Mindaddig, amíg teljes bizonyosság nincs, a közbeeső hírek csak az idegek borzolását, a gyors kedélyhullámzást idézik elő. Erre egyikünknek sincs szüksége. Érthetően valamennyien türelmetlenül várjuk, hogy merre kell mennünk és miért arra, amerre.*

– *Mi van akkor, ha az új tulajdonos nem tart igényt az összeesett kis csapat munkájára?*

– Bizom abban, hogy bennünket – bárki is legyen a gazda – megkérdezik arról, vállaljuk-e az új feltételek mellett az együttműködést. Tehát mindenféleképpen kétségtelen a „hűségünk”. Ismerve a dolgozók szakmai felkészültségét, tudom, hogy többségük azonnal találja Szentesen munkát a szakmájában. Mégis azt mondom, hogy bűn lenne ezt a sokirányú hasznosítható kisüzemet és a dolgozók munkakultúráját elkótyavetyélni.

– *Van munkájuk?*

– Van, csak nagyon szerényen. A kapacitásunk töredékét veszik igénybe. A fennmaradó időben üzemkarbantartást végzünk. Most módunk van megismerlni mindazt, amit a hajrázóban csak tűzoltó munkával kényszerülünk elintézni. Ez is nagyon fontos és értékesítő folyamat. Itt eddig

Felhívás a javító-karbantartó kisiparosokhoz!

A Termelés-Ellátásfelügyeleti Osztály áellenőrei vizsgálják a javító-karbantartó szolgáltatások minőségvédelméről szóló 78/1987. (XII. 14.) Minisztertanácsi rendelettel módosított 16/1986. (VI. 4.) MT számú rendelet betartását, mely a szolgáltatást végzők széles körét érinti. Röviden ismertetjük a főbb tudnivalókat:

A javító-karbantartó szolgáltatás elvállalásakor meg kell határozni, hogy a vállalkozó milyen szolgáltatást teljesít, a munkavégzés határidejét, díját és a vállalkozás egyéb lényeges feltételeit.

A vállalkozó a szolgáltatás elvégzése után köteles a megrendelőnek számlát adni, ha a szolgáltatás díja az ezer forintot eléri vagy meghaladja: ezer forint alatt is, ha a megrendelő számlát kér. Ha a szolgáltatás díja az ezer forintot nem éri el, a vállalkozó a

megrendelőnek nyugtát (blokkot, kisorsójegyzéket) köteles adni, amelyen fel kell tüntetni az elvégzett munkát és a díj összegét.

A számlában röviden fel kell tüntetni az elvégzett munkát, személygépkocsi, motorkerékpár és segédmotoros kerékpár javításánál a kilométeróra állását, a vállalkozónak történő átadás időpontjában, a felhasznált alkatrészeket és anyagokat, a szolgáltatás díjának összegét és tanúsítani kell, hogy az elvégzett munka megfelelő, a felhasznált anyag és alkatrész rendeltetésszerű használatra alkalmas. Ha a díjat jelentős mértékben a munkával töltött idő határozza meg, a számlán fel kell tüntetni ezt az időt is.

A munka elvégzésekor tájékoztatni kell a megrendelőt arról, hogy minőségi kifogásról hol és hogyan je-

lentheti be. A jóállásból eredő igényeket a rendelet 2. számú mellékletében megjelölt időtartamon belül lehet érvényesíteni. A megrendelő – a vállalkozó költségére – más vállalkozóval is elvégeztetheti a hibás teljesítés miatt szükséges munkát, ha a vállalkozó a kijavítást megfelelő határidőre nem vállalja, nem végzi el vagy ismételt hibásan végzi el.

A vállalkozó a megrendelő minőségi kifogását legkésőbb 15 nap alatt köteles megvizsgálni, és ha az alapos – a jóállásra, illetve a törvényben meghatározott szavatosságra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően – teljesíteni.

Ha a szolgáltatás minőségével kapcsolatban – a javítás módjával, vagy más, a kifogás elbírálása szempontjából lényeges műszaki kérdésben – vita merül fel, a vállalkozó köteles három napon belül a rendelet 3. számú mellékletében megjelölt illetékes minőségvizsgáló szervezet szakvéleményét kérni.

Ha a minőségvizsgáló szervezet a minőségi kifogást alaposnak találta, a vállalkozó díjfizetésre köteles, egyébként a minőségvizsgálat ingyenes.

A vállalkozó vállalási szabályzatot köteles készíteni, melyet a felvevőhöz kell küldeni. Ebben meg kell határozni a számlázás és minőségellenőrzés módját. A vállalási szabályzatot a KIOSZ helyi szervénél lehet beszerezni.

A minőségvédelemről szóló jogszabály betartásának eddigi ellenőrzése során az áellenőrök több hiányosságot tártak fel. A szolgáltatást végző kisiparosok azzal védekeztek, hogy nem ismerik a jogszabályokat. A további ellenőrzések során ezt a védekezést nem tudjuk elfogadni, az előírást megszegése esetén szabálysértési eljárást fogunk kezdeményezni.

Szentesi Városi Tanács V. B.
Termelés-Ellátásfelügyeleti
Osztálya

Kellemes napok kellemetlenségei

Jón a jó idő. Ez a strandolás, a napozás ideje. A bőrgyógyászati osztályon dr. Kovács Terézia, osztályvezető főorvostól kérdeztük:

– *Hogyan napozzunk?*
– Abból induljunk ki, hogy mindenki nem is napozhat. Vannak bizonyos gyógyszerek, amik fényérzékenyítnek. Például a nyugtatók, Tetrán, Sumetrolim, egyéb tabletták. Nem napozhatnak a borbetegek, a magas vérnyomásban és a daganatos betegségekben szenvedők és a tébécések sem.

– *A kisgyermeket, csecsemőket csak árnyékban, visszavert fényben napoztassuk. A felnőtteknél a fokozatosság az – napi 5–10 perccel – meghosszabbított napozást ajánlok. Az óráig napozás – órákig a tűző napon való fekvés – egészségtelen, káros. Hiszen az égett bőr elveszíti rugalmasságát, korábban ráncosodik, öregszik. A festékeszemesek pigmentzavarokat okoznak.*

– *A napozáshoz legjobb valami közömbös krém vagy fényvédő naptejet használni. Ha mégis hirtelen megég a bőrünk, fájdalmat érzünk, azonnal kenjük be, ha más nincs otthon, akkor tejjel, Panthenol, Irix sprayvel. Még a bőr teljesen meg nem gyógyul, napra ne menjünk. Ha felhőlyagosodik az égés, bőrgyógyászhoz forduljunk. Nagyon fontos, hogy akik víz mellett napoznak, azok a vízből kijövőve alaposan kenjék le fényvédő krémmel vagy naptejjel magukat.*

– *A nyári hónapok „melegdíjat” adnak az AIDS betegségnek. Mire vigyázzanak a párvalasztás előtt álló párok, fiatalok?*

– Szentes ebből a szempontból előnyös helyzetben van. Mert kicsik az idegenforgalomból. Am az ördög nem alszik. Az AIDS megelőzése szempontjából sokat segít a megfontolt párvalasztás. A tartós partnerkapcsolat. Valamint a jól bevált védekezőeszköz használata. Ebben az esetben az egyéni megelőzés hatásosabb bármilyen társadalmi erőfeszítésnél.

KLUBPROGRAM

Május 1-jén 10 órától a kerthelyiség ünnepélyes megnyitása. Testépítő-bemutató, Bugyi András és zenekara, ételkülönlegességek. Tehetségeink tárlata '89. Képző- és iparművészeti kiállítás szentesi alkotók munkáiból május 5-én, 18 órakor. Fotó- és diaporámapályázat díjainak átadása.

Lányok, asszonyok rovata:

Vacsorakészítés zöldségféléből

A magyar ember általában este sokat eszik. Zömében nehezen emészthető zsíros, túl egyoldalú ételeket. Mi most könnyű, önálló fogásként is étrendünkbe illeszthető ételleírásokkal ismertetjük meg olvasóinkat. Melyek gyorsan elkészíthetők, bíznunk abban, hogy május lévén a hozzávaló alapanyagok is aránylag olcsón beszerezhetők.

Szendőgombócok: Hozzávalók, 4 személyre: 75 dkg hámozott burgonya, 2 dkg vaj, 30 dkg jól megmosott vagy mélyhűtött paraj, 10 dkg reszelt sajt, 25 dkg liszt, 3 tojás sárgája, 2 dl tejföl, só, bors (esetleg szerecsendió). A burgonyát puhára főzzük, majd krumplitorón átnyomjuk. A spenótot vajban, sóval, borssal mindaddig dinszteljük, míg a levét el nem vesztí. Ha kihűlt, összedolgozzuk a burgonyával, liszttel, tojássárgájával és 5 dkg reszelt sajttal. Forró sütőben 5-6 perccel sütjük. Tálaljuk.

Felsőparti patikában

A Jókai és a Mikecz utcák találkozásánál van a felsőparti patikája. Ott honos, barátságos „kis üzlet”. A vezető dr. Horváth Györgyné minden nap a központból biciklizik ki ide.

– *A központi gyógyszerterápiában dolgozom – mondja mosolyogva. – Négy éve vagyok itt. Szerettem ezt a csendes környéket. Kedvesek az erre lakó idős emberek.*

– *A januári árváltozást érzik-e még a gyógyszerészek?*

– Igen. A szakmából sok időt elvon az adminisztráció.

– *Miként alakul a forgalom?*

– Tavaly átlagosan hetvenezer forint volt havonta. Január óta 210 ezer.

– *A gyógyszerfogyasztók ezt a pluszt miként viselik?*

– Vannak akik, amikor megtudják az új gyógyszer árát, sarkon fordulnak. Üres kézzel távoznak. Persze olyanok is akadnak, akik egy szót sem szólnak.

– *Bővült-e a térítésmentes gyógyszer-skálája?*

– Igen. Az asztma, az epilepszia, a parkinson-kór gyógyszerei mellé a gyomor, a herpesz, a vese, az érszűkületes betegségek gyógyszereinek egy része, valamint a szívinfarktuson átesettek, egyes gyógyszerei is térítésmentesen felírhatók.

– *Azt beszéltek, hogy tíz deka kamillatea ötven forint. Ez igaz?*

(d.)

Valutabolt. Március végén nyitotta meg az áfész az Ady Endre utcában „Dollár shop” néven a valutaboltját. Az áradáskor 40 ezer dollár értékű készlet volt a kis üzletben: műszaki cikkek, illatszerek, italok, játékok, édességek. A

Több csapat is bajnokjelölt

A Városi Könyvtár könyvjutalmait nyerték: Keresztes Bori-Szentes, Dózsa Gy. u. 60., Bálint Ildikó Szentes, Bocskai u. 8/B, Molnár Mihályné Szentes, Dózsa Gy. u. 154., Simon Emilné Szentes, Lenin u. 93. és Horváth Albertné Dózsa